

flacăra

lui Adrian Păunescu

Săptămânal (serie nouă) * Anul XX * Nr. 31 (958)
* 31 iulie-6 august 2020 * 16 pagini * 3 lei

CORABIE ÎN LARGUL UNEI LACRIMI

Cumpăr o cumpănă

• **Adrian Păunescu**

Cumpăr o cumpănă, cumpăr un cumpăt,
Dezechilibrul m-a obosit,
Șira spinării joacă vertebre,
Șira spinării trage la fit.

Nici nu mai pot să mă mișc printre oameni
De-atâta rană, de-atâta scrum,
Unul mă-ntreabă, altul mă cheamă,
Că le sunt bunul de larg consum.

Pururi în paturi mult provizorii
Sunt cel mai vesel om mohorât,
Dau zece funcții și zece glorii,
Aureola ce-o port pe gât,

Pentru o singură noapte când norii
Trec peste cumpăna mea și atât.

Statuia Regelui Decebal din Cazanele Dunării - Cea mai mare statuie de piatră din Europa

Cu basmalele curate

VASILE TĂRÂȚEANU 75

Tirania vorbelor fără rost

URMĂTORUL NUMĂR VA APĂREA VINERI 21 AUGUST 2020

La mulți ani, Tudor Gheorghe! La mulți ani, Horațiu Mălăele!

**FLAP ÎN CUTIA POȘTALĂ! ABONAMENTE PE WWW.POSTA-ROMANA.RO.
10 lei lunar. 100 lei pe an. Cea mai simplă soluție de a fi aproape.**

Unitate

• **Ana-Maria Păunescu**

Spun repede la revedere, ca să mi se poată face dor. Ca să fie timp și pentru nostalgia mea, pe harta pierdută de nostalgie a lumii. Ca să devină de-adevăratelea târziu în calendarul cu sfinte Ane pe care nimeni nu și le aduce aminte. Ca să se spargă cristalul cu iarbă crudă înainte de primul răsărit al nou-născuților din pântec. Ca să se cearnă albul de negru și negrul de ce va urma, până nu se rătăcește și paleta de culori și de speranțe a acelora care mai au curajul să schimbe drumul, când simt că au rămas fără reper.

Spun repede la revedere, ca pe o declarație de dragoste și de iluzie, ca pe o promisiune a întoarcerii - întoarcere metaforică, la fel ca bunul rămas care recuperează și tentează această armonie de consoane și vocale strâmbe.

Pe aici, prin emisfera care se conectează la aparaturile lumii pentru a putea da de veste, e tot mai mult soare pe ferestre și tot mai puțină umbră pe chipuri. Calendarele mayașe spun că, de mâine încolo, toate se pot schimba. Calendarele douămiidouăzeciene au demonstrat asta deja, fără prea mult efort, fără prea multe regii, fără prea multă băgare de seamă. Chiar se poate schimba totul. De azi. De mâine. De ieri înapoi.

Microfoanele vorbesc limbi străine, vocile se amestecă tardiv, parcă încercând să dea vești bune. Nu au mai fost vești bune pe lume de ceva vreme. Nici măcar veștile vechi, cele bune, nu mai au același ecou, în negura de acum parcă s-au întomat și au redevenit ale nimănui. Vești neutre.

Spun la revedere, ca la un final de drum, în aceste rânduri care mai ascund câte ceva, care mai arată câte altceva, care mai întorc la locul faptei câteva perechi de ochi din care nu se poate extrage nicio privire. N-a mai rămas nicio privire. Mai sunt câteva poeme rătăcite, răstignite, răscolite de câte un viscol care aparține propriei ierni și nu iernilor din vers. Dar e puțin. E prea puțin.

Când eram mai mică, adică acum câțiva ani, un drag și foarte apropiat mi-a spus că are sentimentul, nu știa exact de ce, că eu țin familia unită. Grupul nostru unit. Dacă el are dreptate, cum, cu modestie, mai cred și eu uneori, mă întreb ce s-ar întâmpla dacă n-aș mai concentra în această „unitate” atâta energie, atâta nevoie de comunicare, atâta dor, atâta semn de viață și de carte.

Dacă el are dreptate și dacă eu mă opresc, poate e cazul să ne punem centurile de siguranță, ca la avioanele airbus, și să începem călătoria altfel decât credeam că o vom continua. Dacă el n-are dreptate și dacă nici eu nu am din ce să-mi iau pauză, centurile de siguranță rămân la locul lor, loc de cinste, până la următorul gol de aer. Când o fi să fie. Decompată, e iulie. E încă iulie. Sfârșit de iulie, sfârșit de veac. Sfârșit de vară și de album fotografic.

Va urma.

De Ziua Înălțării și a Eroilor Neamului, îndemnuri ferme la iubire de patrie, solidaritate și unitate statală !

MINEL TURBURAN

și

NEVOIA DE ISTORIE ! (IX)

*De la icoana obârșiiilor, la săgeata Învierii și a Înălțării perene
*PATRIA - Catedrala ROMÂNIEI de azi, DACIA de ieri

• **Dan Lupescu**

A treia secvență:

„...Am trecut peste atâta timp prin Filiași. Jiul curgea mai departe. Salcâmi foșnesc mai departe pe ulița cea mare. Casa cea mică s-a dărăpănat de vremuri. Numai câteva pietre și ierburi. Oamenii ridică alte case, mai trainice.

Aici, în locul celor doi ofițeri, s-au întors două plicuri, două decorații. N-a avut cine să le mai deschidă.

Am întrebat pe un pionier, ce se întorcea de la scaldătoarea Jiului, cine locuiește aici, deși știam că demult nu mai locuiește nimeni.

Tânărul m-a privit mirat și, cu glasul lui Nelu, de-altădată, mi-a răspuns mândru:

Doi frați - doi eroi!...

Atât.

Numai că, odată cu salcâmi, pe ulița cea mare foșnește imens un steag roșu, vestitor al unei lumi noi, în care și săracii și orfanii vor avea dreptate, drept la dragoste, la viață...

Și în acel steag am întâlnit șuvoind și sângele lui Nelu și Costel, și de acolo, de sus, sângele lor străjuiește ritmul cel nou ce urnește satul în drum spre viitor.

M-am descoperit.

Foșneau salcâmi pe ulița cea mare...

Și steagul de purpură!

Foșnea uriaș, uriaș - spre mâine!”

* * *

Nutresc speranța, stimați cititori, că veți înțelege rapid că nu pot încheia această caligrafie smerită pe marginea volumului *Nevoia de istorie* fără a face un popaș de taină asupra chipului/ chipurilor autorului acestei cărți: Minel Turburan. Încununat, la finele anului 2019, an în care a rotunjit vârsta octogenară, cu titlul de Cetățean de Onoare al orașului Filiași, Dolj -, Minel Turburan este un autentic Fiu al Lumii. După cum Biblioteca publică pe care a păstrorit-o vreme de mai bine de patru decenii, Biblioteca pentru popor „Anton Pann”, este Casa Lumii.

ACADEMICIENII PRAHOVEI – FII NATURALI SAU ADOPTIVI AI ACESTOR MELEAGURI MIRIFICE DIN ROMÂNIA (XLIX)

• **Ion Șt. Baicu**

53. BASARAB NICOLESCU - fizician și fondator al celebrei *TRANSDISCIPLINARITĂȚII*, membru de onoare în 2001 al *ACADEMIEI ROMÂNE* și *DOCTOR HONORIS CAUSA* al mai multor *UNIVERSITĂȚI* din țară și din străinătate.

Savantul de renume mondial s-a născut la 25 martie 1942 în orașul PLOIEȘTI. Părinții: *Anton Nicolescu* și *Anghelichi Anastasiadis* - tatăl său a fost prizonier de război în lagărele rusești din noiembrie 1942 până în mai 1948. *Aveam, cred, șase ani. Îmi petreceam vacanțele la bunicii din partea tatălui, care se numește Păcureți din Prahova; în timpul unei veri, el a descoperit, în podul unei vechi clădiri din ferma gazdelor, una dintre cele mai extraordinare biblioteci, pe care le-am văzut în viața mea, acolo fiind cărți, manuscrise, letopisețe din evul mediu românesc, monede de aur - toate aparțineau străbunicului meu, Andrei Nicolescu-Păcureți, fost învățător și membru al primului senat al României Mari. O remarcă a memorialistului: În anul 1906, el primise un premiu al Academiei Române pentru publicarea monografiei satului său Păcureți - cf. interviului acordat, în 2005, de către Basarab Nicolescu, revistei Știință și Tehnică din România.*

În legătură cu studiile efectuate: după școala primară și cea gimnazială, *Basarab Nicolescu* a urmat programul Liceului *Ion Luca Caragiale* din Ploiești, unde a fost un elev strălucit al profesorului emerit de matematică *Ion Th. GRI-GORE*: ulterior, elevul va declara: *Marele dascăl a fost mentorul meu spiritual în adolescență și, prin dumnealui, mi-am descoperit fascinația pentru matematică, care rămâne prima mea pasiune și care se îmbină cu pasiunea pentru literatură și pentru filozofie.* În timpul studiilor liceale, *Basarab Nicolescu* a obținut premiul I la concursurile naționale de matematică și de literatură română, iar la bacalaureat a devenit șef de diplomă; de asemenea, în anul 1959, i s-a înmănat *Medalia de Aur* la prima *Olimpiadă Internațională de Matematică*, ținută în orașul *BRAȘOV*. În cele din urmă, *Basarab Nicolescu* va deveni student la *Facultatea de Fizică* din

Distinsului *Domn Minel Turburan* - totdeauna elegant, spicul și suplu, aranjat „la patru ace”, de parcă s-ar afla mereu în secunda iminentă a unui eveniment cultural de importanță majoră - i se potrivesc de minune cel puțin două dintre vorbele de duh ale poporului român, cel mai bogat din lume, spun specialiștii, în proverbe (peste 4.000 de tipuri la număr, dar în variante ce totalizează câteva zeci de mii...). Înainte de toate, le am în vedere pe acestea: „*Omul sfințește locul*”, respectiv, „*Pomul se cunoaște după ROADĂ, iar omul după FAPTĂ*”.

Din prima tinerețe, de fapt, din adolescență și până acum, când a trecut - atât de plin de energie, de încredere și dinamism, de proiecte mărețe - pe sub Portalul sacru al celor ajunși la vârsta patriarhilor, *Minel Turburan* s-a dovedit un om al Faptei, dăruită nu sieși, ci comunității în care s-a născut și căreia îi închină, cu consecvență, evenimente de impact civic, cultural și emoțional indiscutabil.

El este un Om al Datoriei. Întreaga sa viață, a fost călăuzit de spiritul datoriei împlinite, spirit căruia i s-a dăruit cu devoțiune, inspirație și încredere că va izbândi, chiar greu, uneori foarte greu, dar va izbândi. Și a izbândit.

Printr-o conexiune-fulgurație, trimisă în dar de Tatăl celest, putem afirma că mărturisirile încredințate, prin epistola din 30 noiembrie 1972, de poetul *D. Ciurezu* (unul dintre cei șase născuți în Plenița, unica din țară care a dat literaturii române șase scriitori adevărați) profesorului *Florea Firan*, starostele culturii doljene din acei ani, sunt valabile și în ceea ce-l privește pe *Minel Turburan*. Se regăsesc în destinul său. Le-ar fi putut scrie chiar domnia sa: „*Satul meu a fost piatra pe care s-a ridicat întreaga arhitectură a scrisului meu. (...) De aici, din aceste fecunde răsadnițe, au ieșit: Comoara, Haiducul, Sat fără hrisov, Cununa Soarelui... Și, de aici, imaginea strălucitoare a țării, care îmi stă în întreaga ființă ca o, fără pereche, CATAPETEASMA (s.n.). Fiindcă satul este o parte integrantă din acest tot ce se numește Patrie.*”

În cazul lui *Minel Turburan*, satul obârșiiilor sale s-a numit *Filiași*, declarat oraș după reforma administrativ-teritorială din anul 1968, când s-a revenit la forma consacrată de șapte sute de ani, aceea a județelor.

Pentru autorul volumului *Nevoia de istorie* sunt la fel de potrivite și cuvintele criticului și istoricului literar *Aurel Martin* despre un alt scriitor născut în Plenița, *Haralambie Grămescu*: „*Are conștiința că prin sângele lui curge istoria neamului, că simbolul temeliei vieții NU îl constituie vântul, ci grânele, apele, pădurile, stelele, stâncile, munții, formele existențiale prin ele însele nemuritoare.*”

La fel cum *nemuritoare* vor fi, pentru totdeauna, amintirile despre eroi. Mai ales când, îngemănați, sunt *Doi frați - doi Eroii*... Frații *Ion și Constantin Racoțeanu*.

(va urma)

București, fapt ce îi va permite, în spirit renescentist, să-și îndrepte atenția în domeniul *TRANSDISCIPLINARITĂȚII* - o zonă a legăturilor dintre diverse discipline ale cunoașterii umane - cf. enciclopedia online *WIKIPEDIA*. Vezi și *Biografiile Alese sub harul Muzei Clio*, în 2016, de *Ion Șt. Baicu*.

În anul 1965, *Basarab Nicolescu* și-a susținut teza de diplomă intitulată *Domenii Yang-Mills și autointeracțiunea câmpurilor vectoriale* sub conducerea profesorului *Constantin Eftimiu*. După absolvirea facultății va funcționa, până în 1968, pe postul de asistent universitar, între timp realizând și prima căsătorie cu *Gabriela Nani* cu care va avea un copil: *Bogdan Andrei*. Începând din 1968, el a părăsit România și se va stabili în Franța, unde i s-a oferit o *BURSĂ* din partea guvernului francez la *UNIVERSITATEA PARIS VI*; de asemenea, a avut și grantul *Joliot-Curie* al *Comisariatului pentru Energie Atomică* din capitala Franței. În anul 1970, *Basarab Nicolescu* s-a angajat, ca cercetător principal, la *Centrul Național de Cercetări Științifice* din Paris; în 1972, va dobândi titlul de *Doctor în Fizică* cu lucrarea *Contribution à l'étude théorique de la diffusion pion-nucleon=Contribuție la studiul teoretic al împrăștierei nucleului pion*; un asemenea eveniment a avut loc la *Universitatea Pierre et Marie Curie PARIS VI* sub conducerea profesorului *Robert Vinh Mau* - vezi dicționarul *Personalități culturale românești în străinătate*, în 2000, de *Fănuș Băileșteanu* și lucrarea *Basarab Nicolescu - eseu monografic*, în 2008, de *Emanuela Ilie*.

În Franța, *Basarab Nicolescu* a desfășurat o intensă și bogată activitate științifică și publicistică în domeniile epistemologic și de filozofie a științei, în cel literar și în sfera abordării trecutului istoric național și universal. Afirmat puternic în lumea științifică, el se va apleca cu foarte bune rezultate în organizarea unor reuniuni europene și mondiale. În context, avea să devină fondator, ca președinte, al *CIRET: Centrul Internațional de Cercetări și Studii Transdisciplinare*, incluzând 165 de cercetători transdisciplinari din 26 de țări. Simultan, *Basarab Nicolescu* a luat parte, ca om de știință, la *Laboratory Lawrence Berkeley* din S.U.A. și, ca cercetător senior, la *Universitatea din Londra*; în 1985 a fost fondatorul și coordonatorul seriei de conferințe internaționale bianuale *Elastic and Diffractive Scattering*, iar în 1986 s-a afirmat ca animator și autor pentru simpozionul de la *Veneția Știința confruntată cu frontierele științei - prologul trecutului nostru cultural*, organizat de *UNESCO* - *ibidem* și *internet*.

(va urma)

Cântecul săptămânii:
„Famous blue raincoat” -
Leonard COHEN

Măcar în CALENDAR

31 iulie 1949: se naște **Andrei Partoș**, psiholog, realizator de radio și TV, DJ, jurnalist român
 31 iulie 1949: se naște **Mircea Baniciu**, compozitor și interpret român de muzică ușoară
 31 iulie 1952: se naște **Horățiu Mălăieles**, actor român de teatru și film
 1 august 1714: **Dimitrie Cantemir** a devenit primul român membru al unui înalt for științific internațional (Academia din Berlin).
 1 august 1915: se naște **Gellu Naum**, scriitor român (d. 2001)
 1 august 1939: se naște **Valeria Seciu**, actriță română de teatru, film, voce, radio și televiziune
 1 august 1945: se naște **Tudor Gheorghe**, compozitor, cântăreț și actor român
 1 august 2016: se stinge **Ana, Principesă de Bourbon-Parma**, soția Regelui Mihai I al României (n. 1923)
 2 august 1891: se naște **Mihail Jora**, compozitor, diri-

jor, pianist român (d. 1971)
 2 august 1912: se naște **Mircea Șeptilici**, actor român (d. 1989)
 2 august 1943: se naște **Stere Gulea**, regizor și scenarist român
 2 august 1951: se naște **Marcel Iureș**, actor român de teatru și film
 2 august 1981: se naște **Vlad Miriță**, tenor român
 3 august 1865: se naște **Iancu Flondor**, om politic român din Bucovina, care a militat pentru unirea acesteia cu Regatul României. (d. 1924)
 3 august 1889: se stinge **Veronica Micle**, poetă română (n. 1850)
 3 august 1914: Consiliul de Coroană desfășurat la Castelul Peleş, la inițiativa regelui Carol I, dezbate **problema intrării României în Primul Război Mondial**. S-a votat cu o majoritate zdrobitoare în favoarea **neutralității**.
 4 august 1879: se stinge **Ștefan Micle**, fizician român, profesor universitar (n. 1820)
 4 august 1948: se naște **Cezara Dafinescu**, actriță română
 5 august 1903: se naște **Principele Nicolae** al

României, al doilea fiu al Regelui Ferdinand I și al Reginei Maria (d. 1978)
 5 august 1922: se naște **Marin Preda**, scriitor român, membru al Academiei Române (d. 1980)
 5 august 1938: se naște **Rodica Popescu Bitănescu**, actriță română
 5 august 1975: se naște **Ada Milea**, actriță și cântăreață română
 5 august 1998: se stinge **Coca Andronescu**, actriță română de teatru și film (n. 1932)
 5 august 2007: se stinge **Florian Pittiș**, actor și interpret român (Pasărea Colibri) (n. 1943)
 6 august 1941: se naște **Cezar Ivănescu**, poet român (d. 2008)
 6 august 1943: se naște **Dan Grigore**, pianist român
 6 august 1972: se naște **Monica Davidescu**, actriță română de teatru și film
 6 august 1973: se stinge **Sică Alexandrescu**, regizor român (n. 1896)

Sursă: wikipedia.org
 Selecție: **CB**

Comoara Cavalerilor Templieri (II)

• **Ioan Corneanu**
Mircea Pârlea
Nicolae Decsei

Alte întrebări privind comoara

Oricum Filip al IV-lea și suporterul lui papal n-au obținut nimic. Visul reabilitării regale pe seama templierilor se spulberase. Și totuși, căutarea "legendarei comori" n-a încetat mult timp. Dimpotrivă, "Comoara Templierilor" se află și astăzi în capul listei căutărilor de comori.

În presă apar cu regularitate relatări despre presupusul succes. Comoara e localizată în cele mai diferite locuri de pe mapamond, desigur, fără nici o probă solidă. Nu există surse și documente doveditoare. În plus, apare întrebarea: sub ce formă se prezintă comoara, dacă totuși există? Ambalată în lăzi într-un beci? Ascunsă în toată splendoarea ei într-o carceră subterană? Scufundată pe fundul unui lac?

În afară de acestea mulți se întrebă dacă este potrivită căutarea unei singure comori mari. Poate că templierii și-au administrat averea descentralizat. Deci căutătorii n-ar trebui să se concentreze pe un număr de comori mai mici?

Speculațiile cu privire la locul unde s-ar afla bogăția templierilor țin seama și de faptul că Filip al IV-lea a interzis Ordinul Templierilor în Franța, dar nu și în Italia, Portugalia sau Scoția. N-ar fi de presupus că templierii și-au transferat banii în una dintre aceste țări? Ei posedau pământuri întinse, mai ales în Franța. N-ar fi putut să îngroape comoara pe undeva? Oricum, există o informație plauzibilă că, în anul 1306, cu un an înaintea persecuțiilor de către regele Filip al IV-lea, templierii au adus din Cipru la Paris o avere de 150 000 de monede de aur. Deci, ascunzătoarea era, totuși, în capitala Franței?

Deziluzii și speranțe

O pistă certă de căutare era oferită de fostele castele ale templierilor, presărate prin toată Europa. Din acest motiv, raza geografică a locurilor potențial candidate este foarte mare. Totodată un caz din istoria recentă ilustrează cât de ușor poate atrage o pistă falsă. Templierii aveau în posesia lor peste 9 000 de imobile, presărate în toată Europa. Deci și multe locuri în care se puteau ascunde comori. În afară de mănăstirea fortificată din Portugalia și de puternicul castel Ponttrada din nordul Spaniei, astăzi toate castelele vechiului Ordin al Templierilor sunt distruse. În apropierea capitalei scoțiene Edinburgh, se găsește splendida Rosslyn Chapel, o biserică gotică din secolul al XV-lea. În anul 1992, vânătorii de comori locali au afirmat că, în anul 1307, templierii francezi ar fi adus aici avuțiile Ordinului. Totuși, săpăturile n-au reușit să confirme această ipoteză.

Același lucru s-a întâmplat și în cazul "Val de Croix". În anul 1923, Stanislaw Marcolla, un băiat de 14 ani, a descoperit un bilet într-o carte de rugăciuni care aparținuse lui Marcellyn de Maribot, general al împăra-

tului Napoleon. Pe bilet erau arătate trei propoziții, din care reieșea că legenda comoară a templierilor s-ar afla sub vechiul castel Val de Croix. Marcolla și-a amintit de straniul mesaj abia după câteva decenii și a inițiat cercetări la ruinele castelului Valeros din sud-vestul Franței. El a descoperit o veche carceră subterană cu un labirint amețitor de coridoare secrete, dar nici urmă de comoară. S-a vorbit despre inscripții misterioase, care însă n-au contribuit cu nimic la clarificarea privind comoara.

O capelă enigmatică

De foarte multă vreme, comuna normandă Cisors, situată la 62 de km nord-vest de Paris, a părut că ascunde indicii secrete. În cetatea din zonă au fost deținuți între 1310 și 1314 Jacques de Molay și alți demnitari templieri.

Jurnalul și scriitorul Gerard de Sade a publicat în anul 1963 o carte în care avansa ipoteza că locul unde se afla comoara templierilor ar fi castelul Cisors. Presupunerea se baza pe spusele fostului gardian al castelului, Roger Lhomoy. Acesta afirma că în anul 1946, încercând să reabiliteze o fântână, ar fi descoperit într-o capelă subterană 19 sarcofage din piatră și 30 de cufere, conținând obiecte de valoare. Cercetările care au urmat n-au dus, totuși, la nici un rezultat. Tot ce s-a găsit au fost câteva monede de aur. Săpăturile sistematice au fost interzise de autorități după ce s-a constatat că fundația castelului a fost șubrezită de săpături.

Unele romane istorice de succes

În contextul discuțiilor despre comoara cavalerilor templieri e greu de deosebit limita dintre realitate și ficțiune. Căci piața cărților este inundată de romane istorice, în care sunt construite mereu teorii noi. Niciunul dintre ele n-ar rezista unei verificări serioase din punct de vedere istoric, dar se bucură de popularitate și chiar de încredere.

Templierii nu mai pot să dea nici o informație serioasă. După ce Ordinul a fost dizolvat în Franța în secolul al XIV-lea, acesta a fost autorizat din nou de Napoleon. Din anul 1991, Ierusalimul este din nou sediul comunității, dar se pare că templierii moderni nu știu unde este comoara vechilor frați întru credință și nici nu mai vor să audă de ea.

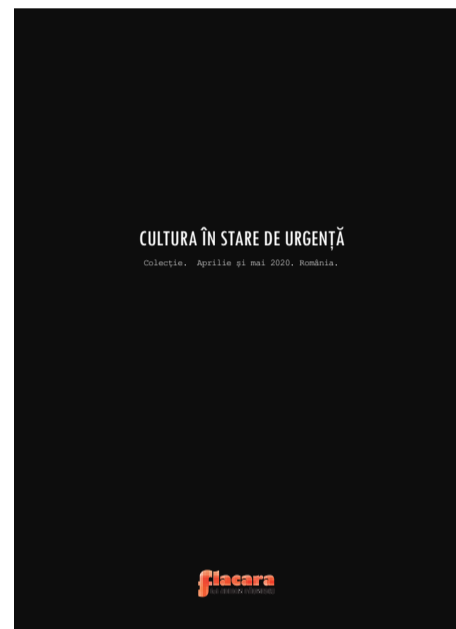
Sfântul potir Graal

Sfântul potir se presupune că ar fi fost în proprietatea templierilor, el are un mit asemănător celui al comorii templierilor.

Legenda provine dintr-un poem medieval. Graalul e un vas care promite posesorului fericire și viață veșnică. Acesta este păzit în Castelul Graalului de un rege și de cavaleri. Deși e vorba de pură legendă, în perioada modernă nu au lipsit încercări de a găsi misteriosul castel. Deoarece povestea Graalului provine din literatura născută în jurul regelui Arthur, căutarea sa se concentrează asupra castelelor din Anglia și Țara Galilor. Până în prezent, cu excepția filmului Indiana Jones și ultima cruciadă, din 1989, căutările n-au dat nici un rezultat.

Istoria universală e străbătută și astăzi ca un fir roșu, de noi descoperiri și întâmplări din societatea omenească. Trebuie să recunoaștem că unele evenimente au rămas încă un mister care încă nu și-au găsit rezolvarea științifică din lipsă de dovezi palpabile. În cazul prezentului studiu privind cavalerii templieri, autorii se referă la un mare secret, care nu a fost elucidat nici până în zilele noastre și se așteaptă să fie scos de sub "vălul" misterului de știință, de cercetători, istorici și arheologi în perioada viitoare. Oare se va putea? Aceasta este întrebarea.

COLECȚIE FLAP

Într-un singur volum, în format A4, adunăm toate numerele apărute numai online pe durata stării de urgență. 9 ediții FLAP. Pentru colecționari și nu numai.* Peste 150 de pagini de cultură și libertate. Preț: 50 lei. Se poate comanda prin e-mail - office@apaunescu.ro sau pe pagina de Facebook a revistei *Flacăra lui Adrian Păunescu*. Livrarea se face oriunde în țară (10 lei cost transport).

flacăra
 lui Adrian Păunescu

Director fondator:
ADRIAN PĂUNESCU

Redactor-șef:
Ana-Maria Păunescu

Adresa redacției
**Str. Dionisie Lupu nr. 84, sector 1
 București, ROMÂNIA**
 Tel. 021.311.33.88 Fax 021.311.66.66
 email: adrianpaunescu@yahoo.com

Tipar: Tipografia **Deasign Print**
 tel. 0786958267

Pentru **abonamente**,
 adresați-vă oricărui oficiu poștal,
cod publicație 19156

sau urmați pașii online pe
www.posta-romana.ro
 ISSN 1582-8913

Publicație editată de **Fundația
 Culturală Iubirea**
 Președinte Fundație: **Andrei Păunescu**

Revista noastră respectă dreptul la opinie, responsabilitatea pentru conținutul și corectitudinea materialelor aparținând în exclusivitate autorilor.

Vasile Tărățeanu, 75

„*Bolnav de România*” „*Dragostea noastră de neam și țară, E ca și dulceața de cireașa amară*” Vasile Tărățeanu

• Tudor Nedelcea

Scriam, la apariția excelentului tratat, *O istorie deschisă a literaturii române din Basarabia* (ajunsă la a cincia ediție), a lui Mihai Cimpoi despre rolul unor „școli” culturale în redeșteptarea neamului. Școala Ardeleană, la sfârșit de secol 18, prin corifeii săi (Ioan Inocențiu Micu-Klein, Samuil Micu, Gh. Șincai, Petru Maior, I. Budai-Deleanu, I. Piuriu-Molnar, Paul Iorgovici, Radu Tempea, C. Diaconovici-Loga, V. Popp, Damaschin Bojinca) a militat și a reușit în istorie să promoveze emanciparea națională și socială, să impună ideea românității neamului și a latinității limbii, ceea ce a dus la realizarea Unirii de la 1 Decembrie 1918.

Peste ani, în celelalte două provincii românești, înstrăinate pe atunci, Basarabia și Bucovina, intelectualii, în special scriitorii, au proclamat: „*N-avem două limbi și două literaturi, ci numai una, aceeași cu cea de peste Prut. Aceasta să se știe din capul locului ca să nu mai vorbim degeaba*” (Alexie Mateevici). Să-i amintim și reamintim (chiar selectiv): B.P. Hasdeu, C. Stere, Pan Halippa, Andrei Ciurunga, Doina și Ioan Aldea Teodorovici, E. Coseriu, Grigore Vieru, Anatol Codru, D. Matcovschi, Leonida Lari, Nicolae Dabija, Mihai Cimpoi, E. Doga, Emil Loțeanu, Valeriu Matei etc.

Bucovina boierilor învățați Hurmuzaki, a lui Aron Pumnul își are și-n zilele noastre reprezentanți iluștrii: V. Levițchi, Ilie Zegrea, Mircea Lutic, Alexandrina Cernov. Dar, între aceștia, „*crucificat pe harta țării*” este, în opinia noastră, scriitorul și gazetarul Vasile Tărățeanu, membru de onoare al Academiei Române din 2011, grație acad. Eugen Simion.

S-a născut la 27 septembrie 1945, în satul Șinăuții de Jos, raionul Hliboca (Adâncata), regiunea Cernăuți, ca fiu al Elenei (născută Puiu) și al lui Dumitru, țărani. În satul natal își face primele clase, continuate din 1962, la Școala Medie Generală nr. 10 Cernăuți, în capitala Bucovinei absolvind și Facultatea de Litere a Universității, o clădire monument, fost sediu al Mitropoliei Bucovinei. Este obligat să-și întrerupă studiile universitare pentru stagiul militar, facultatea terminând-o în 1972. Vocația gazetărească și-o manifestă din tinerețe, fiind reporter la ziarul regional „*Zorile Bucovinei*” din Cernăuți (1969-1981). După 1990, fondează și conduce ziarul „*Plai românesc*”, emanație a Societății pentru Cultura Românească „*Mihai Eminescu*” din Cernăuți, al cărui secretar era. Datorită conținutului proromânesc, în 1994 Administrația Regională de Stat cere, prin proces, suspendarea ziarului. Ziarul câștigă procesul, dar autoritățile ucrainiene (Direcția de presă a Administrației Regionale de Stat) impun condiții inacceptabile, motiv pentru Vasile Tărățeanu de a părăsi redacția în semn de protest. Întemeiază alte publicații independente: „*Arcașul*”, „*Curierul de Cernăuți*” și „*Junimea*”, în 1999, ca organ al Ligii Tineretului Român din Bucovina „*Junimea*”.

Activist cultural în sensul real al cuvântului, Vasile Tărățeanu este membru fondator al Societății pentru Cultura Românească „*Mihai Eminescu*” din Cernăuți (1989) și apoi secretar al Societății (1991-1992), membru fondator al revistei „*Glasul Bucovinei*” (1994), al Editurii „*Alexandru cel Bun*” din Cernăuți (1996), președinte al Fundației „*Casa Limbii Române*” din Cernăuți, vicepreședinte al Ligii Culturii pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, directorul Centrului Cultural „*Eudoxiu Hurmuzaki*” din Cernăuți (din 2015), instituție privată grație gestului avocatului bucureștean Eugen Patraș de a cumpăra un imobil pentru funcționarea acestei instituții, unde Vasile Tărățeanu împreună cu soția sa, Elena Vântu, organizează o gamă diversă de manifestări culturale, se ocupă de Casa memorială „*Aron Pumnul*” (în stare avansată de degradare). Deci, acest Centru Cultural nu aparține sau se subordonează Institutului Cultural Român.

Vasile Tărățeanu este membru al Uniunii Scriitorilor din România, din Moldova, al Centrului Academic Internațional „*M. Eminescu*” din Chișinău, fondat și condus de acad. Mihai Cimpoi etc., a fost onorat, ca îndreptărire cu numeroase premii literare, diplome, medalii și titluri onorifice, între care și Marele Premiu Internațional pentru Arte acordat în cadrul Festivalului Internațional „*Noaptea de poezie de la Curtea de Argeș*” (2005).

A debutat cu versuri în ziarul raional din Hliboca, în 1962, iar editorial debutează în 1981, cu volumul de poezii „*Harpele ploii*”. Au urmat alte volume de versuri și publicistică prin care apăra valorile culturii naționale și identitatea românilor din Ucraina (fiind, o perioadă, și deputat în Consiliul Regional Cernăuți), pentru care a „*beneficiat*” de rele tratamente (amenințări, bătăi, presiuni etc.). O parte din poeziile sale au figurat în antologii și manuale școlare, au fost traduse în ucrainiană, sârbă, engleză, franceză, suedeză, au fost transpuse pe muzică (cântate și de Tudor Ghe-

orghe).

„*Bolnav de România*”, cum l-a portretizat excelent Gh. Tomozei, Vasile Tărățeanu, mic de stat, dar mare la fapte, precum înaintașii Ștefan cel Mare sau Grigore Vieru, a fost/este iubit, dar și urât chiar de unii conaționali („*straniu, inexplicabil, necorespunzător, lipsit de ligică și dăunător din punctul de vedere al interesului general*” zice unul Vlad Cățineanu, iar o „*doamnă*”, Corina Sandu, crede că „*între spațiile libere dintre cuvintele poeziilor domnului Tărățeanu nu vom găsi nimic*”).

Dar, Vasile Tărățeanu își duce crucea cu demnitate și mândrie națională, cutreieră Țara în „*cruciș și-n curmeziș*” (M. Eminescu), pleacă la el acasă cu desaga de cărți, precum odinioară Badea Cârțan sau Eminescu (transportând în Bucovina broșura lui Kogălniceanu privind drepturile românilor din Imperiul Habsburgic), astfel încât te miri și te mândrești în același timp, câtă energie și patos românesc are „*acest poet al înstrăinării, mereu în căutarea identității pierdute*” (M. Cimpoi).

Sârma ghimpată are pentru el o semnificație crudă. Născut într-un sat prin care sârma ghimpată trecea pe ulița satului, delimitând două țări „*frățești*” (România și U.R.S.S.), o grănițuire a țării, cum ar spune acad. Al. Surdu, el a pus pe frontispiciul unui ziar cernăuțean acest simbol monstru; obligat de autorități să șteargă sârma de pe frontispiciu, dar refuzând, Vasile își vede fiul mort la Suceava, unde era student, la numai 24 de ani; moarte suspectă, neelucidată. La Centenarul Unirii, în 2018, pentru simplul fapt că a adus câteva afișe și cărți referitoare la actul de la Alba Iulia de la 1 Decembrie 1918, Vasile Tărățeanu a fost din nou bătut, amenințat cu procese. Dar el tot n-a cedat; i-a cedat doar inima și o parte a corpului, fiind internat de urgență la Iași, alături aflându-se oameni de bine.

Vasile Tărățeanu moștenește destinul fratelui mamei sale, Visarion Puiu, rămas în partea românească a satului, cu speranța logică a reunificării satului și a familiei. Absolvent al celebrei Facultăți de Teologie din Cernăuți cu teza *Comunismul marxist față de învățătura creștină*, în 1938, pentru care a primit nu „*magna cum laude*”, ci 12 ani de temniță comunistă, Visarion Puiu își cunoaște nepotul abia în 1969, la București.

Înnobilindu-mă cu prietenia sa, i-am editat la Fundația Scrisul Românesc din Craiova două cărți în colecția „*Români uitați*”, *Iluzii și lacrimi* (în 2001, cu prefața subsemnatului, pentru care a primit premiul Fundației și al Societății Scriitorilor Bucovineni) și *Stâlpul de foc al jertfirii de cuvânt* (în 2007). Este cetățean de onoare al Craiovei, alături de Grigore Vieru, Mihai Cimpoi, Nicolae Dabija, Eugen Doga, Ilie Ilașcu), participant activ

și permanent la Festivalurile Internaționale literare „*Marin Sorescu*” și „*Adrian Păunescu*”, al Zilelor Basarabiei și Bucovinei, toate având loc în Cetatea Băniei.

Pentru ca rândurile mele despre scriitorul, gazetarul și omul Vasile Tărățeanu să aibă acoperire deplină voi apela la opiniile unor reputați scriitori:

Grigore Vieru: „*Vasile Tărățeanu este bradul de munte, iar rășina tulpinei sale nu este altceva decât viața rănită, dar nicicând îngenunchiată pe care o trăiește în mijlocul unor necontenite furtuni istorice*”.

Nicolae Dabija: „*Vasile Tărățeanu lasă impresia că s-ar trage din stirpea acelor străjeri de odinioară de la margine de țară, care - aceasta fiind misiunea lor de secole la fruntarii - după ce dădea semnul de alarmă cu «șfoara» aprinsă pe culmi, urma să se bată și să țină piept aproape de unul singur cetelor năvălitoare, până să ajungă la el grosul oștilor voievodale hăt de la cetatea de scaun*”.

Gheorghe Tomozei: „*Un poet român visând România, bolnav de România, un poet exprimat în tot mai puternice poeme înțelepțite de lacrimă, scrise cu o atât de mare ingeniozitate încât, cu tinerețea lor, par opera unui bătrân copil al poeziei...*”

Mihai Cimpoi: „*Clădit într-o statură în care e mai mult suflet decât trup, Vasile Tărățeanu (n. 27.IX. 1945 la Șinăuții de Jos) e un bucovinean rătăcitor care-și prinde o cravată lată și înflorată ce-i servește drept plapomă în dese drumuri de cărușie gazetărească și poetică și care apare în ochii noștri ca un spiriduș carpatin întrupat din duh de munte și din somn de flori de câmpie*”.

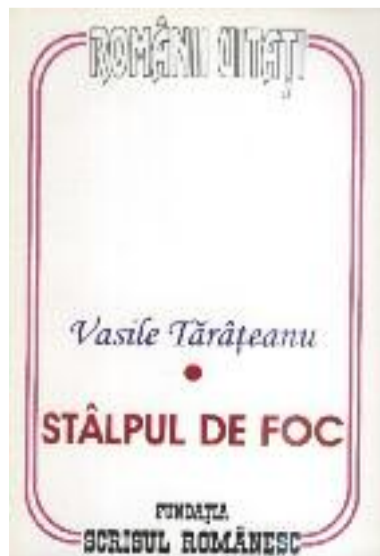
Adrian Dinu Rachieru: „*Mic, vioi, plin de neastâmpăr, debordant chiar, Vasile Tărățeanu trăiește la Cernăuți, acolo unde dregătorii urbei ar fi vrut, vorba poetului, «să împăieze privighetoarea». Suferința celor din nordul Bucovinei este de neimaginat[...]ar Vasile Tărățeanu este omul care «apasă pe condei / ca pe un «trăgaci». Capabil deci să «înflăcăreze stindarde», să tragă «clopotul de alarmă / al conștiinței de neam», să alerge în toate părțile pentru a scoate *Plai românesc*, publicație care - prin zbaterea acestui împătimit poet care a fost și redactorul-șef al ziarului - continuă să apară, învingând toate potrivnicile*”.

Viorel Dinescu: „*Vasile Tărățeanu nu se joacă cu vorbele, nu este festivizat când scrie despre destinul limbii române, care e patria noastră a tuturor, dar nici nu-și face iluzii [...] Spre deosebire de viziunea pseudoelitistă care se zbat în aventuri formale și formaliste, pentru Vasile Tărățeanu viața e resimțită ca un «pat de Procust», împotriva căruia ești dator să lupți, iar nu să te lași lungit sau scurtat după pofta călăului*”.

Theodor Codreanu: „*Vasile Tărățeanu este, probabil, poetul cu cea mai acută conștiință a in-sulei roase pe margini. El simte colții vicleni și otrăvitori ai rozătoarelor[...] Strigătul simplu, de un dramatism singular al liricii lui Vasile Tărățeanu, se adresează nu atât Bucovinei, cât românilor uituci care se cred nemuritori în insula încă aparent păzită de granițe*”.

Victor Crăciun: „*În ordinea definirii ei, personalitatea lui Vasile Tărățeanu s-a manifestat și dezvoltat în trei direcții esențiale: poetul, publicistul și animatorul național pe plan cultural, social și politic. Vasile Tărățeanu a simțit rezonanța carpato-dunăreană-pontică, expansiunea lui poetică producându-se mai apoi, creația sa fiind cunoscută și prin traduceri în tot acest spațiu de simțire autohtonă milenară*”.

Vasile Tărățeanu a dovedit că este un om între oameni, cu dor de Țară. El nu vrera să mai facă parte din „*români uitați*”, ci din categoria românilor înțerați.

Amprenta unui gând

Un împătimit de istorie: Nicolae Mavrodin

• Ion Andreiță

Trăiește la Oltenița, sub streășina fierbinte a Bărăganului și sub streășina răcoasă a Dunării. Două aripi ale unei sorți când mai vitrege, când mai îngăduitoare, după cum au vremuit vremurile. Este stăpânul unei bogății fabuloase: în pământul de sub picioarele sale se ascund comori vechi de peste șase mii de ani - *Civilizația Gumelnița*, primordială între suratele lumii. Cu vreo mie de ani înaintea Chinei antice și vreo două-trei mii de ani înaintea Mesopotamiei. Gumelnița, în care s-a descoperit faimoasa *pereche primordială: El și Ea*, sculptați împreună, aproape îmbrățișați, prevestind *Sărutul* de mai târziu al lui Brâncuși. Poate chiar această străveche cultură, prin subtile vibrații telurice, să-l fi îndemnat pe proaspătul absolvent de liceu Nicolae Mavrodin către studiul Istoriei Naționale. Poate au fost și alte motive. Adevăr este că Istoria i-a devenit profesie și pasiune pentru o viață.

Profesorul Mavrodin este și un bun scriitor, autor al mai multor cărți: poezie, proză, evocări, memorii; chiar și epigrame (prin care, vorba lui Topârceanu, dă cu „zacherlină-n proști”). Dar cel mai aproape de inimă i-a rămas studiul Istoriei, căreia i-a consacrat multe volume. Om al locului, el a fost/este foarte atent la ceea ce s-a petrecut și se petrece pe aceste meleaguri legendare, pentru a reține și povesti. După ce-a petrecut un timp fundamental printre gumelnițeni, a urcat spre timpuri mai aproape de urechea noastră. L-a însoțit pe Alexandru cel Mare al Macedoniei, pe la 335 înainte de Hristos, în incursiunea peste Dunăre, chiar pe-aici, pe la gurile Argeșului (care se varsă în fluviu la doi pași de Oltenița). În grabă, unul din comandanții armatei Machidonului și-a pierdut o paftă de aur (care a fost găsită acum, târziu, în timpul modern, alături, în comuna Chirnovi, în urma unor săpături arheologice). Și iar urcăm

în timp. S-ar conveni un popas pe la jumătatea veacului al XVII-lea, atrași de personalitatea domnitorului Matei Basarab, care și-a înscris puternic amprenta pe aceste locuri; dar despre acest moment (special) ceva mai târziu, având în față recenta carte semnată de Nicolae Mavrodin și consacrată evenimentului. Așa că, deocamdată, să consemnăm data de 1 iunie 1526, ca atestare documentară a Olteniței, printr-un acte emis de către domnitorul Radu de la Afumați. Și să trecem mai departe. Mavrodin susține că l-ar fi întâlnit tot aici, în orașul lui natal, pe viitorul mare scriitor rus Lev Tolstoi; era în anul 1854 (pe timpul așa-numitului Război al Crimeii) iar Tolstoi, pe atunci locotenent de artilerie, a stat în Oltenița două săptămâni, mobilizat la Bateria 3 din Brigada 12, încartiruită aici. Puțin mai târziu, în 1866, l-a așteptat la marginea orașului pe regele Carol I, într-una din primele sale călătorii prin țară. Se întâmpla la 13 ani de când Oltenița fusese botezată oraș, iar în acea toamnă - zice cronică - „dumuriile, în urma vremii rele, erau într-o astfel de stare, cum prințul n-a mai văzut niciodată până acum”. Peste 11 ani, în mai 1877, regele revine la Oltenița pentru a inspecta Regimentul 7 Călărași. De altfel, în Războiul de Independență din 1877-1878, Oltenița joacă un rol important, prin Regimentul 16 Dorobanți - despre ale cărui isprăvi a scris și Iosif Vulcan, în revista „Familia” din Pesta.

Să revenim, acum, la popasul amănât - și să spun că am în față recentul volum al lui Nicolae Mavrodin, *„Matei Basarab, Elina Doamna, Udriște Năstural și principii secolului al XVII-lea”* (Editura PIM, Iași, 2019). Ca mai toți marii domnitori munteni, și voievodul Matei Basarab - nepot al învățatului domnitor Neagoe Basarab - se naște, în anul 1588, în comuna Brâncoveni din județul Olt, animat de aceeași dragoste de neam și țară, viteaz în luptă și apărător de hotare. El a fost nevoit să-și apere Țara chiar și împotriva unui rival de aceeași limbă, lacomul Vasile Lupu al Moldovei, cu care a avut mai multe bătălii, în toate învingător. Profesorul Mavrodin evidențiază un gest al domnitorului, aparent banal, dar plin de noblețe și semnificație. În lupta de la Finta (Dâmbovița) împotriva aceluiași Lupu, calul lui Matei Basarab (lovit de săgeată sau altă armă) s-a prăbușit peste el. Voievodul (în vârstă de 70 de ani) n-a luat în seamă rana, a cerut alt cal și-a reintrat în luptă. Această rană s-a a g r a v a t , g r a b i n d u - i sfârșitul. Dar urmașul lui Mircea cel Bătrân, Vlad Țepeș și Mihai Viteazul nu putea/nu știa să facă altfel, decât să fie mereu în fruntea oștenilor săi.

Se pune, totuși, întrebarea: De ce l-a ales istoricul Nicolae Mavrodin tocmai pe Matei Basarab? Simplu: Pentru că voievodul avea multe legături cu plaiul natal al auorului. Cea mai importantă: Căsătoria cu tânăra domniță Elina (Elena) născută (în anul

1598) și crescută nu departe de Oltenița: în comuna Herăști (Fierăști) - fiica marelui logofăt Radu Năsturel (a cărui soție se înrudea cu Mihai Viteazul) - Năsturei cu urice atestate de pe la anii 1500. Deși măritată la vârsta de 14 ani, pe lângă limbile slavonă și greacă, știa franceza, italiana posedând și bune cunoștințe de engleză - având exemplul fratelui său mai mare, cărturarul Udrște Năsturel, erudit de talie europeană. Scria și versuri, ceea ce îl face pe profesorul Mavrodin să afirme Elina-Doamna-Basarab și Antioh Canteмир „pot fi numiți amândoi precursori ai poeziei românești, înaintea poezilor Văcărești”. În legătură cu casa Năstureilor de la Herăști, un veritabil palat cu două etaje, este citat scriitorul și publicistul Neagu Udriu care, în volumul „Zăpezi de miazăzi”, scrie: „Casa de la Herăști a trecut prin examenul vremii, putând fi văzută și azi. Restaurată în anii din urmă, va rămâne și de acum încolo, sub cerul câmpiei române, ca o flăcără palpândă, de departe... Marele logofăt a construit-o la mijlocul secolului al XVII-lea, probabil nu cu foarte mult timp înainte de a fi privită și admirată de Paul din Alep”.

Elina-Doamna i-a fost alături, susținându-și bravul soț în toate actele sale de politică internă și externă - mai ales în cele culturale și religioase. Ei i se datorează construcția bisericii din satul natal și a Mănăstirii Negoști, aflată pe drumul București-Oltenița, la 18 kilometri de marele fluviu, traseu bătut adesea de domni români spre înalta Poartă (pentru obținerea firmanului!) calea pe care se scurgea haraciul către Istanbul și, nu o dată, drumul pe care veneau mesagerii Sultanului cu firman de mazălire și iatagan de pedepsire. La Negoști, domnitorul Matei Basarab a avut, timp de un deceniu, între anii 1640-1650, reședință de vară: aici întrunea Divanul Țării, primea soli din alte țări, găzduia diverși călători importanți, discuta cu țărani. În ctitorirea de lăcașuri sfinte, Matei al Țării Românești (Muntenia) poate sta alături de Ștefan al Moldovei: „Diferența este aceea că Ștefan cel Mare a ridicat 47 de biserici și mănăstiri în tot atâția ani de domnie, pe când Matei Basarab aproape tot atâtea (ctitorii) în numai 22 de ani”.

Inspirat atât de Elina-Doamna, cât și de celălalt sfetnic de taină, cumnatul cărturar Udriște Năsturel, domnitorul a promovat, pe lângă ameliorarea stării economice, cultura și nevoile ei. Citez din volumul în discuție: „După modelul occidental, Matei Basarab a înființat o fabrică de hârtie, folosind ca materie primă carpe de diverse proveniențe, apoi una de sticlă și a impulsionat exploatarea minieră de la Baia de Aramă”... Tipărirea de cărți i-a revenit, îndeosebi, lui Udriște Năsturel, care nu doar a tipărit, dar a și tradus sau prefațat (uneori în versuri) importante și necesare opere: „Pravila de la Govora”, 1640; „Cazania”, 1642, Govora; „Antologhin slavon”, 1643, Câmpulung; „Îndreptarea legii”, Târgoviște. „Triodul slavon” a fost tipărit pe cheltuiala Doamnei Elina, în 1649.

Cunoscând slavona, greaca și latina, dar și unele limbi moderne, occidentale, Udriște Năsturel a fost și un talentat ambasador al domnitorului, purtând mesajele acestuia în mai multe misiuni diplomatice: în Polonia, la Viena etc. Dar și (re)cunoscut ca un mare iubitor al gîntei latine, Udriște Năsturel a fost primit cu onoruri la Curtea Franței, de către regele Ludovic al XIII-lea.

Volumul semnat de Nicolae Mavrodin cuprinde și alte documente de valoare - exemplu: Tratatul dintre Matei Basarab și Gheorghe Rakoczi, principele Transilvaniei; Fragmente din Testamentul Țarului Petru I etc. - recomandabile mai ales specialiștilor.

Eu ce-am avut de spus - am spus.

Tăcerea peștelui

• Ovidiu Ioanițoia

Rareori s-a văzut diferența dintre o formație angajată până deunăzi în cursa pentru titlu și una din zona retrogradării. Câtă vreme pe Sepsi au ținut-o puterile, partida a fost egală. Pe măsura scurgerii timpului, echipa din Sf. Gheorghe n-a mai găsit suficiente resurse fizice, drept pentru care, și grație valorii individuale superioare, FCSB a înclinat balanța de partea sa.

Era însă de anticipat că se va petrece așa. Deoarece, din vina Federației, Sepsi a avut înainte finalei de la Ploiești numai 3 zile de odihnă, a jucat pe 18 iulie la Sibiu, pe când FCSB s-a bucurat de 9, ea evoluând ultima oară la Craiova pe 12 iulie. Din culpa FRF, repet, deoarece era sarcina acesteia să ofere finalistelor șanse egale și n-a oferit.

Veți zice că FRF nu putea lua în calcul că la Cluj vor apărea cazuri de COVID-19 și că va trebui să amâne întâlnirea FCSB-CFR din 18 iulie. De acord, dar asta nu scade, numai în opinia mea?, din vinovăția federală. În ideea în care administrația Burleanu s-a grăbit să programeze finala Cupei cu mult înainte de încheierea Ligii 1. Când tradițional aceasta era pusă după terminarea campionatului.

Procedând greșit de teamă că nu va reuși să anunțe la termen reprezentatele din cupele europene, deși putea cere și obține o amânare, FRF a mai încurcat niște borcane. În sensul în care, odată cu câștigarea Cupei, FCSB și-a asigurat prezența în Europa, dar și, indiferent de ierarhia finală din play-off, pe cea a lui FC Botoșani. Întrucât, detaliu cunoscut, Astra și Gaz Metan n-au drept de participare.

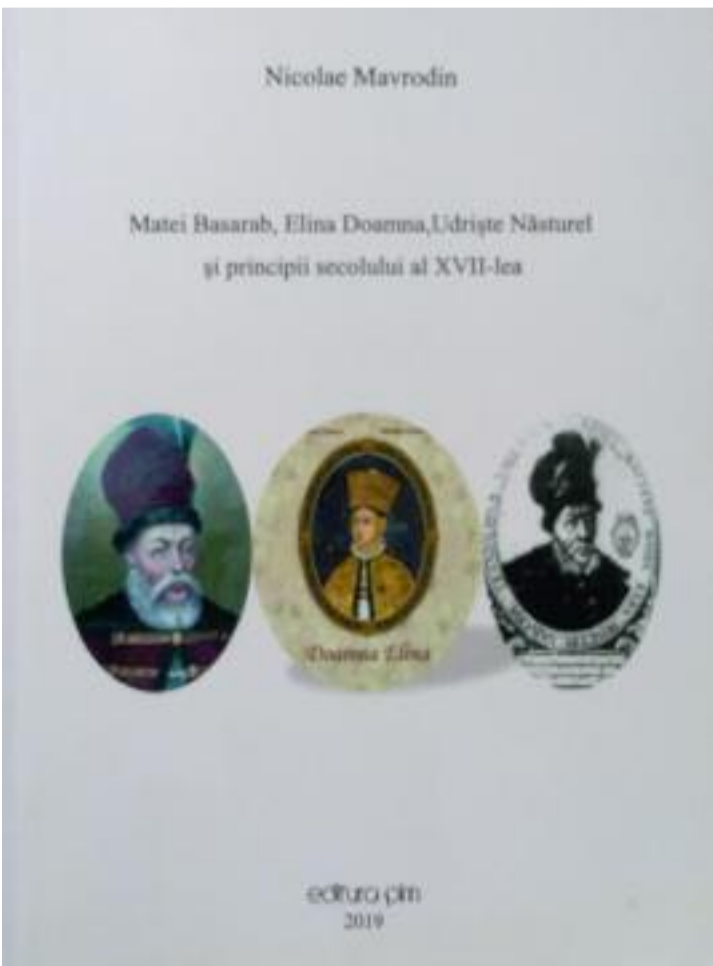
Printr-o nefastă coincidență, când se poate presupune că FCSB și Botoșani, cu sacii suiți în căruță, nu se vor mai omorî cu firea, CFR ar urma să le întâlnească pe amândouă în meciuri-cheie! Cu alte cuvinte, în afara oricărei intenții, dincolo de orice premeditare, să fie favorizată.

Departate de mine gândul că, de-acum calificate în Europa League, FCSB și Botoșani vor trage pe dreapta. Dar chiar e posibil să se întâmple așa, ca jucătorii lor să se considere deja în vacanță. Tocmai de aceea, ca să nu influențeze fie și indirect rivalitatea dintre Craiova și CFR, Federația era datoare să lase finala Cupei la sfârșitul sezonului competițional.

Mai departe, trebuie cotelat ca incalificabil, chiar revoltător, refuzul FRF de a lămurii situația lui Istvan Fulop, avertizat în „optimi” și în returul semifinalei. Sepsi a întrebat dacă I. Fulop are sau nu drept de joc într-un moment în care regulamentele se bat cap în cap, cel Disciplinar susținând una, iar cel de la Organizația alta! Firește că n-a primit niciun răspuns, însă nici nu era cazul să-l aștepte. Deoarece dacă IF n-ar fi avut drept de joc, iar FRF ar fi confirmat, atunci n-ar fi avut nici A. Vlad de la FCSB și Bouhenna de la Sepsi în semifinale, iar finala ar fi trebuit să se joace între Dinamo și Poli Iași! Așa că, evitând să se complice, FRF a tăcut ca pește.

Explicabil însă, nu-i doar părerea mea, de ce Burleanu et Comp. au procedat astfel. Ca nu cumva să-și asume, să semneze, vreun act care la o adică să se întoarcă împotriva lor. Să convenim că, până la un punct, asta e de înțeles. Dar rămâne imposibil de explicat, chiar scandalos, că mahării de la Casa Fotbalului au transmis neoficial că nu-s obligați să răspundă solicitării respective, venită din partea unui membru afiliat!

O asemenea atitudine de stat în stat, de a nu răspunde decât în fața aplaudacilor din Comitetul Executiv, blochează orice comentariu. Orice logică.

CU BASMALELE CURATE...

• Cristiana Crăciun

Câtă vreme ne vedem noi de treabă și ne spălăm pe mâini, cum obsesiv ni se recomandă și ne căutăm de mască, alții se ocupă ca unii să iasă... basma curată! Vorba ceea, unii cu pandemia, alții cu șmecheria! Iar pentru curățat basmalele nu se folosește, cum ați crede, curățătoria, ci DNA sau alte instanțe din România... Văd că nu pricepeți cum se face asta, așa că mă gândesc să vă explic metoda prin care curăță argații/magistrații orice basma, baticuț, dosar... și la nevoie barosan.

Spre exemplu: se ia golangsterul de partid Ioan Oltean, zis Neluțu Mexicanu, cel mai tare combinagiu din epoca Petrov, zis Bănescu, în variantă lichidă! și, brusc, în uitare se cufundă, e scos din luminile rampei parlamentare, „lăsat la vatră” cu însărcinări speciale în gestionarea chestiunilor liberale pe coclaurile bistrițene... (Cum adică, nu știati că și el e liberal?!? Ca toți foștii țuțari din PDL, normal!) și, deodată, minune: deși mulți îl vedeau în detenție pentru toate furtișagurile și învârtelile comise, de la celebra numire în funcție a fostei miss-e locale, Crinuța, la șmenozelile cu Udrea Nuța, la sacii de gunoi plini cu euroi vânturați prin biserică (nici denunțatorul nu are vreo probă!), la chestia aia de-ți stă mîntea, când și-a subordonat poliția să afle cine „pe net” îl înjură - eu v-am zis, liberalii sunt de... toată democrația, dar nu știe să-i aprecieze lumea! - se bagă cazul la DNA cu efect de clor... albește ceva de speriat, îngrozitor, mai mai să rezulte că Neluțu e șeful îngerașilor! Metoda e demult patentată și tot așa, pe repede-nainte se dau și alte sentințe de albire: Vergil Chițac senatorul de Constanța, fost Alde, azi PNL, nu care cumva să rateze campania electorală este rapid absolvit de orice bănuială că ar fi zădărnicit tratarea bolii și ar fi fost un vector în răspândirea molimii! Oricât de evidentă ar fi fost vinovăția sa prin faptul că a ocultat informația privind infectarea unora dintre cei cu care fusese în contact direct, oricât gestul său de a merge la spital nu cu izoleta ar fi fost de inconștient, gata, s-a curățat broboada cu care partidul va defila la Constanța, să crape de nervi Barna, care acuză că s-au măsluit sondajele de opinie, să iasă procentele care să-i justifice candidatura! Ura!!! Detergentul cel mai bun, cel mai anti-pete săpun a acționat și-n cazul generosului ex-șef din poliție, mare mahăr pe la un ADP, care a dat la toată lumea infecție! E și el scos nevinovat, deși, din pricina lui, dintre zecile de inși care s-au molipsit, unii au și murit! și numai puțin a lipsit ca să aibă aceeași soartă un medic renumit, fiindcă la ancheta epidemiologică nesimțitul a mințit - nu mai punem la socoteală că și familia și-a îmbolnăvit! -. De unde se

vede că JUSTIȚIA POATE CHIAR ORICE... De „Vanish” o pată, două or mai scăpa, dar de instanțele independente, care judecă după cum le cântă serviciile și le dictează interesele politice, ba!!!, pentru că justiției acesteia, strâmbe ca vai de ea, îi crește puterea invers proporțional cu conștiința: cu cât e lipsa de scrupule și repere morale și legale mai mare, cu atât scad pedepsele, cazurile sunt clasate. Și, sigur, dacă mai sunt și voci rare, se redeschid unele dosare închise „pe neve”... Cazul Vasile Blaga e unul de belea, dar îl scoate partidul basma curată și de data asta, nu am nicio îndoială! Ce ați crezut, că o să pață ceva?!? Că e pe bune și povestea cu arestul preventiv al lui Portocală?!? Aș e maximă vrăjeală, că se apropie o nouă campanie electorală și e nevoie să se creeze un picuț de impresie... Ce poate să ne mai mire? Așa se face, ca să se ia fața unora și în alții să se bage frica... În trecut Nicolăescu, azi Bica sunt „descoperiți” ca din întâmplare, ni se anunță o iminentă arestare, o aducere urgentă în țară, ca să credem că Coana Justiție e pusă pe treabă, iar după ce se gată alegerile, învinuții sunt liberi ca paserile. Știți câtă pușcărie făcu Nicolăescu?!? Vă zic eu: câteva luni și gata, iar banii delapidăți s-au recuperat tot așa, ca în celebrul caz Cocoș - 19 milioane șuntate, și vreo trei sute de zile executate... Vă dați seama în ce hal se împarte la noi sfânta dreptate, dacă o tanti care a furat (fapta în sine e reprobabilă!) o rudă de salam și-o pită, să dea să mănânce la a mică, a luat trei ani cu executare?!? Condamnată fără menajamente, în schimb, la ex-soțul Udrei, cu amendamente!!! Deși instanța constata, cam în silă, „naturațea cu care recunoaște toate aceste fapte și face referiri la sume de ordinul milioane de euro, neparându-i-se foarte important cuantumul lor - citiți și vă cruciți, doamnelor și domnilor!!! - (de 8, 10, 13, 16 milioane), ca și când ar relata chestiuni perfect legale”, bla-bla... că n-o să cităm aiurea motivarea judecătorilor, se pronunță nu pe faptele de o evidentă gravitate, mai ales că inculpatul era recidivist, ci o face ca ultimul habarnist, dându-i o pedeapsă simbolică de închis gura lumii de justiție flămândă! Au acționat cu aceeași nepăsare tâmpă cu care eliberează pe bandă rulantă violatorii și criminalii arestați pe viață (vreo șapte sute au scos recent „pe piață”, așa că ferăla!), cu seninătatea cu care spun părinților verde în față că poate minora de 12-13 anișori, violată, o fi consimțit fapta sau oricum, l-o fi tentat pe călăul ei cu ceva... S-a zis să le dăm bani mulți, să nu cedeze naibilor la tentații, în general să nu care cumva să îndrăznim să șifonăm „magistrații”. Au salarii și pensii destul de... nesimțite/împlinite, dar destui judecători cedează nu atât mitei, cât prostiei și ticăloșiei!!! Trebuie să fii nu doar foarte dezumanizat, cinic, ci și cu un

tupeu nemărginit ca după o atare „condamnare”, care cu suspendare, care soldată cu casare, că să îți mai scoți a doua zi mutra la înaintare și să îți dai aere de „făcător de dreptate”... Întreb și eu așa ca să mă aflu în treabă, nu că aș aștepta vreun răspuns degrabă: chiar nu există nicio modalitate să se elimine din corpul magistraților flegma!, tagma de hoțomani și nemernici, care judecă aiurea, nu cu inima și cu mintea, nu după și în spiritul și litera a ceva care se presupune a fi aceeași pentru toți- LEGEA?

Cu siguranță, procurorii din CSM ar ancheta aceste fapte grave, dacă n-ar fi atât de șocați de arestarea colegului lor de elită, Portocală și luați și ei cu problemele cotidiene, dar nu cu spaima de-a virusului extinsă transmitere, nici cu anchetat achizițiile (dă-le boalilor, pot să mai aștepte!), ci cu împlinit întocmai și la timp indicațiile de ultimă oră: care intră la bulău, pe nu conțea ce probe și capete de acuzare, care e eliberat urgent, scos basma curată pe te miri ce motive, că se apropie alegerile. Unii cred că nu vom avea parte de ele, dar, din ce am reușit eu să pricep de la Nelu, care a abandonat apendimațu ăla de-l scotea și la pacienții sănătoși (micul organ anexă cică-aducea bani frumoși), și s-a făcut ministru, virusache ăsta e băiat de treabă și nu merge și el la urnă, ia pauză! (Vă dați seama ce ar fi: pe timpul lui „Dragnia” votau și decedații, acum, în epoca Orban, să pună ștampila virusii!!!). Nu știu ce metodă or fi folosit, dar l-au amețit, l-au tâmpit și pe COVID de nervii capului, de nu mai iese la terase după închiderea, la ora 22, a programului!... E el un pic mai agresiv așa, pe zi, la plajă, la munte și când e scos la horă, dar, când zice GuWernerul „gata”, s-a terminat treaba! la pe loc repaus pandemia!!! Bine, dacă e să mă întrebați pe mine, l-au terminat cu testele! Nu că s-ar face multe, că ar fi precise sau eficiente, că ar fi urmate de măsurile de izolare de OMS recomandate, ci că sunt, ca număr, foarte inconstante... Vă dați seama, când să iasă și coronavirusul la plimbare, hopa, azi nu e testare... deci iese la oha, infectează pe cineva, dar e treaba lui, nu va fi luat în scriptele guvernului, poate mâine, dacă are noroc să se facă mai multe teste... Mă rog, capacitate de testare este, dar GuWernerul vrea să-l ia prin surprindere! Mi-a spus mie un prieten, care fu bolnav, că sârmanul COVID 19 se gândește serios la emigrare. Cică în țara asta nu e pic de seriozitate, că se tot schimbă legile și că sunt inepete și neconstituționale... Chestia e că virusache ori se pune în acord cu noile prevederi de carantinare și izolare, ori draci mănâncă, sau îl dă Vela amendă!... Trebuie să stea liniștit în zona carantinată, să nu umble brambura în continuu cu persoanele care, având servicii în alte părți, ies din perimetru!!! Și cred că ar face bine să înțeleagă de ordinul pe unitate, să nu spere că i se va face dreptate. În nădejdea că va fi și el scos basma curată, cred că virusu ar trebui să facă precum „opozantul” Ciolacu: joc de glezne de voie și artistică, dar inutilă prestație !

Nevoia de calm, nevoia de liniște

• Ovidiu Marian

De o buna bucata de vreme m-am retras într-o localitate rurala din judetul Arges impreuna cu sotia, ea fiind din partea locului. Cat este ziulica de mare robotim prin curte si prin gradina, pentru a intretine pomii si arbustii fructiferi, dar mai ales florile. Ne bucuram de aerul proaspat emanat de padurea din buza casei noastre, de adierile de vant care provoaca mici ondulatii lacului din apropiere. Se intampla sa onorez si invitatiile vecinilor mei Doru si Jean la o partida de pescuit, in lacuri si locuri numai de ei stiute. Aproape zilnic, ne procuram ziarele locale si centrale, prin bunavointa unui vecin care face naveta la Pitesti. Ca tot omul ajung, destul de des si la magazinul din sat pentru procurarea celor necesare traiului: painea, in primul rand. Pe doamnele Pompilia si Mioara le cunosc de ani de zile ca fiind femei de toata isprava, dandu-si silinta pentru aprovizionarea pravaliei, cu de toate. Si spre cinstea lor reusesc sa faca fata cerintelor tot mai mari si variate venite din partea consatenilor, sa-l serveasca la timp, dand dovada de bunavointa si intelegere la achitarea contravalorii produselor, cu o evidenta pe masura. In saptamana trecuta, oprindu-ma la magazin, dau peste doamna Pompilia fiind de serviciu in acea zi. Era vadit suparata, dar dupa mine mai mult

era speriată de efectele pandemiei de coronavirus din judetul Arges, judet aflat pe locul trei la numărul de noi cazuri infectate cu Covid-19. Imi spunea ca foarte greu Mai suporta sa auda, de dimineata pana seara tarziu stiri si iarasi stiri care anunta bunoare, ca institutiile publice argesene afectate de coronavirus din ce in ce mai multe, ca la marea uzina de autoturisme Dacia de la Mioveni sunt consemnate cazuri de îmbolnaviri in toate sectiile de productie, iar ca in alte zone ale tarii situatia este si mai grava. Atat de mult a speriat-o avalansa de informatii despre ravagiile acestei boli nenorocite incat biata femeie a renuntat si la biletele de tratament pe care le luase deja. Pompiliei i-a disparut zambetul si buna dispozitie afisate altda. Cu masca pe figura s-a retras dupa tejehea destul de ingandurata. Iata cum politicienii actuali, dupa ce au reusit sa arate lumii ca suntem cea mai corupta tara, ceea ce ne-a adus in post de procuror sef la Parchetul European ocupat de fosta sefa a Directiei Nationale Anicoruptie, acum aceiasi politicieni incerca sa faca din tara noastra campioana la infectari zilnice cu coronavirus. Sunt sigur ca, mai marii Europei sunt cu ochii pe noi, urmarind in deaproape actiunile intreprinse pentru stoparea virusului distrugator, da Doamne sa dispara cat mai grabnic acest coronavirus, va oferi un post pe masura in structurile europene politicianului care s-a ocupat in Romania de limitarea extinderii pandemiei. Dupa parerea mea, politica, politicienii nu au ce cauta in rezolvarea problemelor din sanatate, pentru ca, dupa cum se vede, mai rau incurca in loc sa gaseasca solutii convenabile. Ma despart de gazda magazinului, Pompilia pe a carei fata se putea citi ingrijorarea fata de tratarea acestei nenorocite boli si tin calea spre straduta(ulita) infundata de un parau cu apa rece si curate. Am primit doua apeluri telefonice. De cum ajung acasa, le

citesc., Delia, fata cea mare a colegului si prietenului meu de-o viata, lancu Uceanu, ma anunta ca s-a prapadit tatal sau. Nu imi venea a crede ca mesajul citit este adevarat. Pe loc am luat legatura cu familia lancului oferindu-mi tot sprijinul in trecerea peste aceste momente grele. lancu Uceanu, prin calitatile sale umane si profesionale a facut mereu parte din echipa de prieteni inca din anii studentiei la ASE Bucuresti, alaturi de Adam Pelin, Elena Belgun, Ion Suci, Aurel Burca, Traian Ciotea, Ilie Octavian, Dorel Diniescu, Ion Starcea, Ion Buhusi, Gheorghe Dinca, Ada si Avram Tura, Titi Scarlat, Mihai Gheorghiu.

Chiar daca meseria practicata nu ne-a facilitat intalniri zilnice, macar de doua ori pe an reuseam sa ne vedem la unul din localurile centrale ale Bucurestilor. Acumuland experienta profesionala in domeniul relatiilor economice externe, lancu Uceanu a fost numit administrator-economist al ambasadelor romanesti din Beijing si din Varsovia. In Republica Populara Chineza a avut onoarea sa colaboreze cu ambasadorii Florea Dumitrescu, Angelo Niculescu si Ion Boboceia, pe cand la Varsovia a colaborat cu un alt fost ministru al agriculturii si anume Ion Tesu in calitatea sa de sef al misiunii diplomatice. Dintre toti diplomatii de rang inalt amintiti, lancu Uceanu s-a apropiat si s-a inteles cel mai bine cu Florea Dumitrescu. De fapt, impreuna cu Florea Dumitrescu si cu Ion Boboceia au militat pentru dezvoltarea relatiilor romano-chineze pe toate planurile, in cadrul Asociatiei de Prietenie Romania-China, Asociatie condusa de fostul ambasador Florea Dumitrescu in perioada 1995-2018. Nu o data, la cate o intalnire cu cei apropiati, Uceanu ne vorbea cu mult entuziasm despre poporul chinez, despre realizarile acestuia in domeniul economic si nu numai. lancu Uceanu si-a iubit in egala masura tara, familia si prietenii. Drum lin printre stele lancule!

Dereul, un kirghiz de lângă Vânju Mare

• Nicolae Dan Fruntelată

Trăiesc în această perioadă de îndelungă, era să zic temeinică, pandemie, un sentiment din ce în ce mai acut că numai solidaritatea - de idei, de vârstă, de credință - ne poate salva, pe fiecare în parte și pe toți laolaltă. Solidaritatea, cuvânt compromis de propagandă în care ne bălăcim de atâția ani, nu înseamnă altceva decât *prietenie*. Alt fel de prietenie. Există o prietenie efuzionistă, de copilărie și de adolescență, o camaraderie de tinerețe, există prietenie de interese comune, de preocupări comune. Acestea sunt reperatele unui sentiment fundamental. Prietenia despre care scriu acum este, de fapt, altceva. Este pomul vieții în care suntem și creștem ca niște frunze, ne hrănim cu soare și cu aer, luminăm pământul, apoi ne veștejim în toamnele târzii și ne golim de viață. Un cântec vechi din Bihor îmi explică toată această filosofie: „Codrule, când te-am trecut/ Eram tânăr mai cu mult/ Când te-am trecut înapoi/ Eram bătrâni amândoi”. Uneori, e mai bine să lăsăm cântecele neamului nostru înțelept să vorbească în locul nostru.

Despre o astfel de prietenie scriu. Despre un om, un scriitor mare care mi-a îngăduit să mă bucur de prietenia lui, despre el vreau să scriu.

Îl cheamă D.R. Popescu, după tatăl lui, învățătorul Traian Popescu și e din Dănceu, de lângă Vânju Mare, județul Mehedinți. După mamă, fostă învățătoare și dânsa, vine din Păușa, Biharia, alt pământ românesc până-n prășele.

În luna august din acest an, D.R. Popescu împlineste o vârstă, niște ani, nici nu mă interesează

câți sunt. El s-a născut în Zodia Leului și a fost predestinat unui drum de leu. Un jurnal despre tinerețea lui s-a chemat *Leul albastru* și a stârnit în epocă un adevărat „scandal ideologic” atunci când a fost editat. Pentru că descoperise adevărul acelei vieți, de atunci, cu toate falsificările, manipularile, naivitățile, nedreptățile și poveștile ei. Era o altfel de literatură, o altfel de proză. Dacă un scriitor tânăr ar publica un astfel de jurnal despre viața de azi, nimeni nu l-ar băga în seamă. Acum se citește literatură diferită, se fumează marijuana diferită, acum nu mai avem nevoie de romantism și idealuri.

Prietenul meu, D.R. Popescu - în lumea literară i s-a spus mereu scurt, americanăște, *Dereul* - este un mare scriitor român de esență shakespeariană. Nu eu îl declar astfel, ci opera lui întregă. Povestirile, nuvelele, scenariile de film, dramaturgia pe care a creat-o.

Urmând învățătura marelui Will, transpunând-o, așa cum zice el, în spațiul carpato-danubiano-pontic, învățătura fundamentală precum că miturile mișcă lumea, zidesc istoria, o explică și o aporie de inima oamenilor, *Dereul* și-a desăvârșit opera în liniște, treaptă cu treaptă, carte cu carte. Că lumea din jur, epoca, viața însăși care ne-a trăit și ne-a supus de multe ori, l-a adus într-un prim-plan al vieții publice, nu cred că poate avea vreo relevanță. Deși chibiții literari, muștele la arat care s-au pripășit frenetic în fiecare perioadă în viața literară, l-au judecat aspru, „principial” și l-au umilit cu uitarea, ei, semidoctii domeniului, „căuzași fără cauză”, cum zicea Nicolae Velea, *Dereul* nu va putea fi contestat niciodată în zodia talentului, în Zodia Leului.

Recitiți, vă rog, dacă mai aveți putere, dacă vă mai atrage literatura, *Vânătoarea regală*, *F*, nuvela de nivel mondial „Duios Anastasia trecea”. Vedeți-o pe duioasa Antigonă de lângă Dunăre cum se îneacă în var, în puritate, în bunătate, în omenie.

Multe alte povești ne-a dăruit *Dereul*, la fel de calde, de adânci precum cele ale marelui kirghiz, Cinghiz Aitmatov ori ale marelui columbian, Gabo García Márquez.

Toți au pornit din viziunea lui Will, aceea că lumea s-a mișcat din țâțâni și a pornit nebună în istorie, prin războaie, prin asasinat, prin trădări, căutând disperat, dincolo de toate acestea, numai limanul iubirii. Acolo unde umblă idealurile noastre, „miresele vagaboande”, cum le zice *Dereul* într-o piesă excepțională (nejucată, bineînțeles, pe scenele patriei bucușite de vodeviluri și de făcături pornografice).

L-am numit „un kirghiz de lângă Vânju Mare” pentru că, umblând prin cărțile lui, mi l-am amintit pe uriașul prozator Cinghiz Aitmatov, pe care l-am cunoscut la Moscova, la un congres al scriitorilor sovietici. Un boier asiatic, cu blană scumpă, cu o privire de leu neîmblânzit care trece printre oameni ca printre niște amintiri.

Așa e pentru mine prietenul meu, *Dereul*, despre care am simțit nevoia să scriu în această vară când domnia sa împlineste o vârstă.

„Of, of, of, cum trece vremea” - zice tot un cântec vechi. Dar poveștile rămân, iar pe dunga lor de eternitate este săpat numele celui care le-a spus și le spune.

D.R. Popescu, din comuna Dănceu, raionul Vânju Mare, regiunea Oltenia. Așa se scria în buletin pe vremuri...

LOCURI CARE TREZESC AMINTIRI

Brad

(acasă la Ion Ionescu de la Brad)

• Dimitrie Sorin Pană

Satul Brad, ce ține de comuna băcăoană Negri, reprezintă unul dintre cele mai importante puncte de interes istoric de pe valea Siretului, dat fiind faptul că, la 1962 - în apropierea sa - a fost descoperit singurul sanctuar geto-dacic din estul țării (Moldova), aparținând Zar-gidavei - veche cetate care apare într-una din hărțile de acum două mii de ani ale învățatului grec Ptolomeu. Așezată, în mod strategic, pe culmea unui deal care mai găzduiește osemintele marelui agronom român, Ion Ionescu de la Brad, cetatea a fost scoasă la lumină de către istoricii Alexandru Vulpe și Vasile Ursachi. Ultimului - născut în Havârna Botoșanilor - îi revine și meritul descoperirii celor peste două sute de mii de piese expuse, în majoritate, la Muzeul de Istorie din Roman, dar și a unuia dintre cele mai mari tezaure arheologice din sud-estul Europei (500 buc/în anul 1982), care include primele obiecte de aur aparținând culturii Cucuteni (5500-2750 îen). Cetatea - construită pe ruinele unei vechi așezări ce datează din epoca neolitică - cuprinde elemente care atestă faza de pionierat a orașului la daci, dotată fiind cu piață centrală, sanctuar asemănător celor de la Orăștie (singurul care a ajuns până la noi, dintre toate cetățile dacice), și un palat al comandantului militar. Schitul din apropierea cetății a fost administrat, între anii 1823-1834, de către Ion Isăcescu (tatăl viitorului agronom), trecut la cele veșnice trei ani mai târziu, la Iași, din cauza supărării pricinuite de cumulum unor datorii neonorate la timp. Inițial a fost înmormântat la Biserica ieșeană Trei Ierarhi, unde, la 1859 a fost urmat de Elisabeta (fosta parteneră de viață, născută Cima), care între timp reușise să achite toate datoriile familiei, prin vânzarea bunurilor personale și a proprietății în care locuia, de la Roman. Fost blănar, diacon și - nu în ultimul rând - protopop, Ion Isăcescu se trăgea dintr-o familie de preoți, ca și Elisabeta, tatăl său fiind preotul Ștefan Isăcescu - slujitor în cadrul bisericii „Sf. Neclai” din Roman - pe care se presupune că a și clădit-o. Aici, în apropierea bisericii (zidită între anii 1747-1769) s-a născut și a copilărit Ion Isăcescu (1818-1891) - primul fiu dintre cei doi ai protopopului - cunoscut mai târziu sub numele de Ion Ionescu de la Brad. A început învățătura (în limba greacă) la Episcopia

din Roman și, mai apoi, la Școala Domnească, înființată în 1823, unde a studiat limba română cu dascălul Verescu - cel care i-a modificat numele, potrivit modei timpului, din Isăcescu în Ionescu. Cu sprijinul lui Asachi, entuziasmat de rezultatele obținute la învățătura în cadrul gimnaziului de la Trei Ierarhi - unde a studiat istoria și filosofia cu profesorii Gheorghe Săulescu, respectiv Eftimie Murgu - este transferat la Academia Mihăileană din Iași, unde ocupă - pentru o perioadă de timp - funcția de secretar al cancelariei și postul (la treapta a doua) de suplinitor de limba română și de istorie universală. De aici este trimis la specializare, în Franța, la recomandarea rectorului academiei, profesorul de limba franceză, Maironabe, beneficiind de susținerea materială a domnitorului Mihail Sturza. În apropierea Parisului, la Bois-de Senant, și-a însușit tainele sericulturii, în vreme ce la Auxerres - timp de șase luni - a studiat viticultura și vinificația, reușind, la întoarcerea în țară, să obțină (la Socola) cea dintâi șampanie românească, după rețeta cunoscutului călugăr de la Mănăstirea franceză Haut Villiers, dom Perignon. Anterior revenirii în țară (1840), a urmat cursuri de chimie, istorie naturală și botanică, la Sorbona, găzduit fiind (în tot acest timp) în locuința profesorului Maisonnabe. Cunoștințele acumulate în cei patru ani de studiu aveau să fie puse în practică, pentru început, în cadrul fermei domnești de la Cioara, unde fusese numit administrator de către Sturza. În paralel cu reluarea activității la catedră (în cadrul Academiei Mihăileane), de această dată ca profesor de științe agricole (primul de acest fel din țară), a publicat nenumărate articole în reviste de specialitate din țară și străinătate. Intemeietor, la doar douăzeci și patru de ani, al învățământului agronomic românesc, I.I. de la Brad s-a preocupat îndeaproape de drepturile țăranilor clăcași, precum și de elaborarea programului de eliberare națională și socială, gândit împreună cu membrii „Societății studenților români” - organizație din care făceau parte, printre alții, Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, Vasile Alecsandri, C.A. Rosetti și Ion Ghica, pe care îi cunoscuse (în mai, 1845) cu ocazia uneia dintre întrunirile desfășurate în casa familiei Negri, de la Mânjina (jud. Galați). În calitate de președinte al Comisiei proprietății - înființată la 21 iulie 1848, în vederea rezolvării problemei agrare (de după abdicarea lui Bibescu și impunerea guvernului revoluționar) - a solicitat eliberarea și împroprietărirea țăranilor, lucru care a atras ura marilor proprietari de pământ. Odată cu înăbușirea de către otomani a Revoluției, este arestat (1849) și trimis în exil la Constantinople și apoi la Brusa (actuala Bursa) - cunoscută drept prima capitală a Imperiului Otoman. În cei aproape nouă ani de exil a reușit să câștige simpatia și respectul turelilor, grație preocupărilor științifice, fiind numit membru al Consiliului Agriculturii, director al Școlii de agricultură de la San Stefano și administrator

al domeniilor vizirului Reșid Pașa, din Tesalia, unde a mai ocupat catedra de științe agricole și contabilitate, aparținând școlii de profil din Pyrgetos, localitate greacă a cărei biserică a fost renovată în 1857, pe propria-i cheltuială.

După întoarcerea în țară (1857, Iași), în calitate de profesor de „contabilitate, economie politică și financiară” - post în care a fost desemnat prin decretul domnesc al lui A.I. Cuza - elaborează cel dintâi curs de contabilitate din România, pe care nu a apucat să-l predea în totalitate, întrucât a fost demis din pricina unor afirmații care n-au fost pe gustul participanților. Totuși, articolele sale - în care a militat pentru introducerea contabilității în școli - au fost îndeajuns de apreciate de către Ministrul Agriculturii, care îl numește, după sosirea în capitală, membru al Comisiei de organizare a contabilității, în cadrul Școlii de la Pantelimon. Dat în judecată, sub acuzația de agitare a maselor, de către cei nemulțumiți de articolele apărute în „Țeranul român” (1861-1863) - una din cele patru publicații înființate, unde a continuat să susțină și să apere cauza țăranimii - este condamnat la trei luni de închisoare, pe deapsă pe care o ispășește la Mănăstirea Neamțului. În 1864, în urma adoptării Legii rurale, este numit de către A.I. Cuza în funcția de inspector general al agriculturii. Pe lângă supravegherea modului de înfăptuire a reformei, a fost preocupat de înființarea câtorva pepiniere și a primului proiect de organizare și exploatare a unui teren agricol, în paralel cu activitatea desfășurată la „catedra de agricultură” a Școlii Normale din București și a Institutului Agricol Pantelimon. După cinci ani, în urma desființării postului, cumpără - împreună cu frațele său, Nicolae - moșia de la Brad și, odată cu ea, o parte din amintirile copilăriei. Aici pune bazele unei mici ferme, de 140 hectare - cunoscută sub numele de „Orfelinatul Agricol de la Brad”, unde copiii neînștăriți și cei orfani se puteau bucura (gratuit) de creșterea, învățătura și educația sa. Tot aici a realizat cele dintâi perdele forestiere din țară, a experimentat cultura sfecelei de zahar și a utilizat, în fază de pionierat, îngrășămintele minerale, reușind totodată, din postura de deputat de Roman (1876-1883), să treacă prin parlament legea de împroprietărire a tinerilor căsătoriți și legea care dădea dreptul țăranilor să poată cumpăra pământ de la stat. La 16 decembrie 1891, fostul membru corespondent al Academiei Române, autor al unei opere ce însumează mai bine de patruzeci de cărți din domeniile agriculturii, economiei, statisticii și istoriei - pe lângă cele aproape patru sute de articole apărute în publicații de specialitate, din țară și străinătate - încheia socotelile cu viața, la Brad, localitatea de la care, în 1869, și-a luat numele.

Vintilă Horia și autograful pentru Eugen Barbu, „groparul realismului bolșevic”

• Dumitru Constantin

PRECIZARE.Înainte de 1989, în afara lui Eugen Barbu, cel implicat direct, nu am vorbit nimănui despre această întâmplare, din motive lesne de înțeles. După 1990, când l-am întrebat dacă pot s-o fac publică, nu a fost de acord el, sărăseră mai mulți la beregățile lui, ajungând până acolo încât l-au exclus din Uniunea Scriitorilor. Da, pe Eugen Barbu. Apoi, am ezitat eu din diferite motive. De curând, doi buni prieteni, remarcabile personalități din lumea literelor, la curent cu această poveste, m-au somat să nu mai lungesc tăcerea.

În ianuarie 1972, tânăr gazetar la LUMEA, la care fusesem repartizat în 1968, la terminarea facultății, am plecat într-o vizită de documentare în Franța. Inițial, urma să ajung la Paris în noiembrie, 1971, cu ocazia vizitei oficiale a ministrului român de Externe, Corneliu Mănescu. Dar, cum la noi, pe atunci, hârtiile în obținerea pașaportului se mișcau mai încet decât melcul, ele mi-au ieșit după ce ministrul Mănescu își terminase vizita.

Cu toate astea, întrucât Eugen Barbu - redactor șef la „Săptămâna”, la care asiguram comentariul politic, succedându-i remarcabilului publicist și poet Nicolae Dragoș, obținuse toate aprobările pentru călătoria respectivă, nu a renunțat la proiect, așa că am reprogramat-o pentru a doua decadă a lunii ianuarie 1972.

Înainte de a ajunge la Paris am avut tot felul de sugestii de întâlniri pe cale redacțională, dar și particulare. De pildă, remarcabilul gazetar interbelic Mircea Grigorescu, fost șef la ziarul „Timpul” și la „Ecol”, iar după 1944 a fost vânat de securitate ani buni, dat fiind că, între altele, fusese „mâna dreaptă” a ministrului Grigore Gafencu, mi-a recomandat să-l caut neapărat pe Ionel Jianu, mi-a dat numărul lui de telefon și mi-a zis să-i transmit „salutări de la Mircea”.

Cum adică, doar „salutări de la Mircea”, m-am trezit eu zicând: „Spui doar atât, și știe Ionel ce să facă”, mi-a replicat Mircea Grigorescu, cel care mă luase sub aripa lui încă din noaptea de după invadarea Cehoslovaciei, când, în tipografie, a trebuit să refacem numărul festiv de 23 August al revistei LUMEA, introducând memorabila cuvântare a lui Nicolae Ceaușescu din Piața Palatului și ajustând comentariile de început, consacrate zilei naționale sau relațiilor dintre țările socialiste.

Ajuns la Paris, i-am telefonat lui Ionel Jianu, care mi-a fixat întâlnire a doua zi, la ora 11,00, la editura sa ARTED. În prima zi a săptămânii care am început-o la Paris, am făcut și o vizită la Ambasadă, având o caldă convorbire cu ambasadorul României în Franța, prof. univ. dr. Constantin Flitan, un mare diplomat, originar din Gorj.

Am ajuns și la biroul de presă al MAE francez, cunoscut în folclorul politic și gazetăresc parizian drept

Quai d'Orsay, după numele străzii pe care se află, unde, pentru aceeași seară, la ora 19,00, mi s-a stabilit întâlnire cu Hervé Alphand, secretar general al MAE, episod asupra căruia voi reveni ulterior.

A doua zi, în editura lui Jianu, eu, care mă așteptam la camere cu fotolii din piele, telefoane multe și agitație, am avut un șoc: într-o cameră era o măsuță cu o mașină de scris pe ea, o femeie așezată pe singurul scaun din încăperea, iar Ionel Jianu dicta ceva. Am vorbit de una și alta, l-au interesat mai multe date despre mine, de când îl știu pe Mircea Grigorescu, ce mai fac Ivașcu, Jebeleanu, Marin Preda ori George Macovescu, pe care-i știa încă din perioada interbelică, dar și după 1944, dat fiind că, așa cum mi-a mărturisit, a lucrat mult la Editura de Stat pentru Literatură și Artă, chiar într-un post de conducere.

Mi-a povestit că a profesat la Institutul de Arte Plastice și că din ambele locuri a fost înlăturat la presiunile „politrucului” care poza în critic de artă, George Oprescu. Mi-a dăruit și o carte scoasă de el la editura ARTED „Temoignages sur Brancusi”, scoasă în colaborare cu Petru Comarnescu și Mircea Eliade, în 1967. Nu mi-a dat autograf. La acea oră, fără internetul de azi și Wikipedia lui, nu știam mai nimic despre prodigioasa lui activitate de ziarist, critic de teatru și de artă, care a promovat în lume în mod excepțional creația lui Brancuși.

La un moment dat a sunat cineva la ușă, Jianu a deschis, iar în camera a intrat un domn care mi-a atras atenția prin ochelarii săi cu rame rotunde și servieta de piele de culoarea vișinei putrede cu o înțuetoare specială. Ionel Jianu m-a prezentat scurt, ca ziarist la Lumea, adăugând că sunt „protejatul lui Mircea Grigorescu, cel care ni l-a trimis aici”. Domnul m-a preluat imediat, întrebându-mă de toate și înainte de orice din ce regiune a țării sunt. „Din Oltenia”, am apucat să zic, că el a și adăugat: „Segarcea o știi? Ai fost vreodată pe acolo?” „E a doua oară în decurs de 12 ore când sunt întrebat de Segarcea”, am răspuns. „Cine te-a mai întrebat?” „Păi aseară m-a primit dl. Hervé Alphand, secretar general al MAE, și cu asta a debutat întâlnirea noastră: unde se găsește Segarcea, cum a pronunțat dânsul?” (Nu am dezvăluit de ce era interesat Alphand de Segarcea, o voi face altă dată, cum am scris mai înainte).

Am răspuns că elev de liceu, între 1958 și 1962, am fost și junior la echipa de fotbal Progresul Balș, și am jucat cu cei de la Segarcea. „Știi, ne topeam să jucăm cu ei toamna, turul adică, întrucât, în pauza meciului, gazdele ne aduceau două coșuri mari pline cu struguri de la celebrele vii de lângă Segarcea, iar până nu le terminam, nu se relua meciul. Chiar dacă noi, chiar și eu, aveam acasă vii altoite. Struguri lor erau mulți, buni și gratis”. S-au amuzat teribil. „Cât privește orașul, e vechi, nimic nou printre clădiri sau străzi. E centru de raion, ca și Balșul meu natal”.

Domnul a schimbat subiectul, întrebându-mă ce știu despre scriitorii români din exil, la care am spus cinstit că foarte puține, cele mai multe despre Mircea Eliade. Apoi am povestit că, pe la începutul toamnei, colegul

meu de redacție Sergiu Verona revenise dintr-o călătorie în Spania și Franța și mi-a dat o carte pe care am citit-o pe nerăsuflăte: „Dieu est né en exil”, de Vintilă Horia. Mai mult, mi-a promis că după ce o mai citesc și alții, mi-o dăruiește de tot.

„Poftim? Ce carte ai zis că ai citit?” Întrebarea domnului m-a surprins prin felul repezit în care a pus-o. Mi-a cerut chiar câteva amănunte din carte. Am răspuns prompt, citând chiar finalul prefațatorului ei, acad. Daniel Rops: „La Betleem, în Iudeea, cu adevărat, Dumnezeu s-a născut în exil”.

A tăcut și el și Jianu. Eu nu știam ce să mai zic. În final, domnul s-a interesat cum de a obținut colegul meu acel volum. „Știi, nea Sergiu, cum îi zic eu, este evreu și mi-a zis că are multe cunoștințe la Paris. Mi-a dat chiar numărul de telefon al cuiva care trebuie să-i trimită ceva”. În acele momente nu știam că, de fapt, Ionel Jianu era evreu și îl chema, de fapt, Ionel Stark, și că, din România, fusese răscumpărat de fratele său. Dar, niciodată nu a rostit ceva de rău despre România.

Într-un târziu domnul m-a întrebat dacă-l știu pe Eugen Barbu și îi pot duce o carte din partea sa. „Da, chiar dânsul m-a trimis la Paris. Vineri ajung în București, iar luni seara merg la redacție și i-o predau”. A deschis servieta care-mi plăcuse atâta, a scos o carte, apoi din buzunar un pix Bic, s-a dus la fereastră și sprijinit de pervaz a scris ceva, apoi a venit la mine și mi-a înmănat cartea, dar, întâmplător, cu fața în jos. Am întors-o din reflex și am rămas stană de piatră: Vintilă Horia Dieu est né en exil. Journal d'Ovidiu à Tomes, Fayard, 1960. Ne-am despărțit cordial, dar fără să se recomande.

Cum am ajuns în stradă am deschis-o și am citit: „Lui Eugen Barbu, care a săpat GROAPA realismului bolșevic. Vintilă Horia, Paris, ian. 1972”

Cum promisesem, luni, i-am dus cartea d-lui Barbu la redacție. În biroul său, ne-am aflat doar noi, din motive firești. A citit autograful, a mustăcit, apoi i-a cerut secretarei sale, blânda doamnă Vera, s-o bage într-un plic, iar nea Nicolae Gabără, șoferul lui, să i-o ducă cu mare grijă acasă.

Au trecut anii. Episodul nu l-am povestit nimănui, niciodată. La un moment dat, într-o după amiază, la „Europa Liberă”, în emisiunea Culturală s-a transmis un comentariu al lui Vintilă Horia dedicat romanului „Groapa”, de Eugen Barbu, care, în viziunea autorului, a reprezentat „o altă vârstă a literaturii române”. Seara, la reluarea emisiunii, am înregistrat-o pe casetă, pe care a doua zi i-am dus-o lui Eugen Barbu la redacție.

Eram doar noi doi în birou, i-am pus caseta, a ascultat-o toată, fără să zică ceva, i-am spus că i-o dăruiesc, după care l-am rugat să se uite în ochii mei: „Patroane, nu-i așa că, atunci când v-am adus de la Paris cartea cu autograful lui Vintilă Horia ați bănuțat că e vreo mânărie?”

A lăsat ochii în jos, fără să spună ceva.

Cu un alt prilej, superorgoliosul Eugen Barbu mi-a destăinuit că autograful l-a răscolit profund...

Întâmplări la Paris, ianuarie 1972

Luminița Zaharia POEZII

pe o bancă-n paradis

pînă să stai pe o bancă-n paradis
fie ea și de rezervă
cu craniul lăsat în poala destinului
mai ai de sacrificat
degetul inelar
pana de archeopterix cu care scriai
poezii
atriul stîng cel nătîng
păpușile trecutului
și linia trasată de astre pentru viitorul
ăla imuabil
incandescent

e nevoie să zidești o ană
pentru trăinicia lumii
pentru noua ordine interioară
a ființei pasibile de sublim

un loc gol în lume se va umple mîine
cu amintirea mea transfigurată

caligrafie

să scrii de mîină în hiperspațiu
să rămîi singurul om
perisabil năuc visător
printre cyborgi -
e curaj sau prostie?

eu mă anunț cu pașnic gînd
mă identific doar așa
prin preamana mea caligrafie

și scrisul meu eminamente feminin
să spargă coji de fiere-n univers
vă las criptat dar cît de la-ndemînă
un mormoloc, un mîișor de vers

e ora, minutul, e clipa
să curgă în valuri cerneala
cine-a divizat omul în bărbat și femeie
e timpul să-și repare greșeala

atelier

o poezie și-a pus în cap să prelucreze
un poet
l-a dus în atelierul de prelucrări prin

așchiere
l-a supus oprobriului public, apoi
tot ea l-a propus la-nviere

- vezi cum e?! ți se pare injust
să-ți intre toți în idee și formă?!
să constăți că dintr-un tot încheșat
în gelatină unanim te transformă?
ce premii, ce uniuni sau ce ligi
vizezi tu, poete?
cînd umbli așa neglijent, în tîrligi
cu blugi decupați și cu plete...
dacă n-aș fi Eu, măreața ta poezie
ai mînca la cantina săracilor, ai trăi
din joi în paști, pe datorie!

poetul tace și desface
cuvinte-ncruciate
poezia se calmează, oftînd
murmurînd libertate

memoralizatoarea morală ar fi:

nu interfești cu poezia unui poet
paraziți nu-i băgați în matrice
ignorați-l mai bine, discret
ori, de nu, dați-i bice!

comunism mascat

un hater c-un lințoliu rupt în cot
m-a transformat din zeu în barbă-cot
- vreau să te fac vedetă în parnas!
mi-a zis, și m-am trezit c-un pumn în
nas
- la circ vreau să te duc, ca raritate
poet cu norma vieții la jumate
fraier perfect și visător notoriu
te-ai potrivii mai bine-n purgatoriu!
ia să-ncercăm, ți-ar sta mișto pe soclu
ei aș, nu te-ai vedea nici c-un binoclu!
nici haz nu ai, să scot un ban pe stradă
de la trei cască guri morți să te vadă
ce să mă fac cu tine, ești banal
pe piața muncii n-ai potențial!

și m-aruncă la loc, în poezie
fără patalama, fără simbrerie

acum cerșesc un zîmbet de la voi
că... fiecăruia după nevoie!

Statuia Regelui Decebal din Cazanele Dunării - Cea mai mare statuie de piatră din Europa

• **George V. Grigore**

Colosul de piatră de 128 de metri în care este sculptată statuia regelui dac Decebal, se află amplasat pe malul stâng al fluviului Dunărea, în golful Mraconia (zona cataractelor de la Cazanele Mici), pe malul stâng al Dunării, acolo unde adâncimea apelor este cea mai mare (120 de metri), între localitățile Eșelnița și Dubova, în apropierea orașului Orșova și a fost ales de către Iosif Constantin Drăgan, încă din anul 1985. Locul ales pentru sculptura monumentală este foarte bine plasat; se vede perfect de pe orice navă ce străbate Dunărea la Cazane și nu este accesibil decât cu barca. Statuia lui Decebal modelată în munte, se înalță maiestuos într-un ținut ce marchează originea umanității și consemnează milenii de civilizație. Mărturie stau descoperirile făcute în zonă de-a lungul timpului. În peșterile Chindiei și Livădița, la 7 kilometri de Moldova Nouă, au fost descoperite cele mai vechi semne de viață, datate cu 35.000 de ani î. Hr. Gigantica statuie în basoreliev îl reprezintă pe viteazul Decebal, ultimul rege al Daciei și este înaltă de 55 m și lată de 25 m (lungimea ochilor: 4,3 m, lungimea nasului: 7 m, lățimea nasului: 4 metri). Ea a fost sculptată după modelul chipurilor celor patru președinți americani reliefați în stânca *Muntelui Rushmore* din statul american *South Dakota*: Washington, Jefferson, Lincoln și Theodore Roosevelt. La ora actuală este cea mai mare statuie sculptată în piatră din Europa: are cu doar șase metri mai puțin decât *Statuia Libertății*, dar cu opt mai mult decât monumentul lui *Hristos din Rio de Janeiro*, și cu aproximativ 10 metri mai mult decât înălțimea anticului *Colos din Rhodos*. Dacă o încadrăm doar în categoria basoreliefurilor montane-in-situ, ea se plasează undeva pe locul al IV-lea în lume, după *Complexul statuar de la Abu-Simbel* de pe valea Nilului din Egipt (construit cu circa 1.300 ani î.Hr. de către faraonul Egiptului antic - Ramses al II-lea), *Sculptura celor 4 președinți americani din munții Rushmore*, Statele Unite (construită între anii 1927-1941), urmată de *ansamblul celor două statui reprezentându-l pe Buddha* de la Bamiyan din nord-estul Afganistanului (construit în primele secole ale erei noastre și distruse în anul 2001 de către milițiile Talibane).

Ideea și inițiativa construirii acestei statui i-a aparținut în întregime omului de afaceri italian de origine română Iosif Constantin Drăgan (1917-2008), un pasionat cercetător al istoriei vechi a României. Iosif Constantin Drăgan a întreprins studii și cercetări personale în acest domeniu și a scris numeroase cărți despre istoria dacilor și a tracilor („*Noi, tracii*”; „*Imperiul Romano-Trac*”, „*Mileniul imperial al Daciei*”). Tezele sale sunt deseori asociate cu protocronismul și extrem de controversate în rândul istoricilor.

Dacă este să comparăm lucrarea românească cu sculpturile realizate pe *Muntele Rushmore* (SUA), realizarea celor din urmă a durat 14 ani (1927-1941), la acel proiect lucrând peste 300 de sculptori-alpiniști, iar activitățile de creație la chipul regelui Decebal s-au desfășurat pe timpul a zece ani (1994-2004) și numai 12 persoane au lucrat la realizarea lui. Execuția proiectelor și a machetelor la statuia lui Decebal a început în anul

1993, după ce Iosif Constantin Drăgan a cumpărat muntele ce urma să fie modelat. Costurile realizării sculpturii s-au ridicat în final, la peste un milion de dolari. Sculptorul italian Mario Galeotti, din Piatra Santa - localitate în care și-a avut atelierul și Michelangelo - a venit la fața locului, a luat probe pentru analiza rocii și a făcut primele schițe. Tot el a făcut în anul 1994 prima machetă a lucrării, dându-și concursul și la partea de degroșare a stâncii, partea artistică revenind apoi domnului Florin Cotarcea, sculptor român. Pentru modelarea stâncii native s-a folosit peste o tonă de dinamită. Executarea lucrărilor a demarat în vara anului 1994 cu defrișarea tufişurilor crescute pe stâncă. Următoarea etapă a constat în curățarea bucăților de rocă friabile, care puneau în pericol viața oamenilor. Datorită amplasării acestui pinte de stâncă, nu s-au putut folosi nici un fel de utilaje grele, toate uneltele de lucru și materialele necesare fiind transportate cu barca și în saci de 40-50 de kilograme, transportați cu spatele sau pe brațe. Uneltele de lucru folosite de către sculptorii alpiniști au fost cele clasice: ciocanul pneumatic și foreza, șpitul și barosul. Lucrările s-au desfășurat doar în perioada martie-octombrie a fiecărui an, perioada de iarnă nefiind prielnică acestui proiect. Legătura cu pontonul pe care se afla stânca modelată de sculptori a fost asigurată prin două stații de emisie-recepție. De la baza stâncii și până la schelă, alpiniștii-sculptori trebuiau să se cațere timp de o jumătate de oră. S-a lucrat în două ture de câte 6 ore: de la 7,30 la 13,30 și de la 13,30 până la 19,30. În perioada de vară, pentru că stânca se încălzea la soare, făcând condițiile de lucru aproape insuportabile, se lucra mai mult dimineața și seara. Operațiunile la fel de grea și riscantă a fost cea de manevrare a schelelor, atât de necesare. Datorită acestor condiții dificile de lucru au avut loc și câteva accidente. S-a întâmplat ca o echipă de cinci persoane, care lucrau pe schelă, ca urmare a smulgerii a două pitoane de susținere de pe cablul de susținere montat de jur-împrejurul stâncii, odată cu prăbușirea acesteia, au căzut în gol câțiva metri. Din fericire, alpiniștii nu au suferit răni grave. De asemenea, unul dintre alpiniști a fost mușcat de o viperă ascunsă într-un punct de susținere, dar i s-a injectat imediat un ser antiviperin. A mai fost o întâmplare demnă de a fi menționată: la un moment dat, ca urmare a trepidățiilor din timpul lucrului, dar și a stâncii cu tendințe friabile, nasul lui Decebal, care avea o înălțime de șapte metri, s-a fisurat și exista pericolul de desprindere și cădere. Pentru că nu exista nici o posibilitatea de salvare, s-a renunțat la acel bloc imens de piatră. Astfel, o mare parte din nasul lui Decebal a fost dinamitat, pentru o mai multă siguranță. Nasul regelui a fost remodelat din marmură și fixat de restul statuii cu tije de oțel-inox de 2 metri lungime, fiind întărit cu armătură de fier și ciment. Întreaga odisee a realizării altoreliefului sculptat în stînca de calcar cu inserții de marmură, înfățișând capul regelui Decebal, a durat 10 ani, fiind finalizată în anul 2004. Sub capul lui Decebal s-a săpat în stâncă o inscripție în limba latină: „*Decebal Rex - Drăgan fecit*” („*Regele Decebal - făcută de Drăgan*”). În cei zece ani de modelare a muntelui au fost date 20.000 de găuri, s-a folosit o cantitate impresionantă de dinamită, sute de capse și peste 20 de mii de metri de fitil, fiind dislocați peste 6.000 de metri cubi de stâncă. Este o lucrare titanică, în care s-a in-

vestit enorm de mult. Singurul lucru care deranjează, după ani și ani, este că, după părerea mea, acestei opere de artă nu i s-a făcut suficientă publicitate în țară. Au venit turiști și echipe de filmare din Ungaria, Germania, Italia, Olanda, SUA și alte țări, și s-au minunat de frumusețea peisajului și de maestruizitatea lucrării sculpturale. Bine că au venit ei singuri.

De ce s-a dorit amplasarea acestei statui în această zonă? Pentru a răspunde unui alt mesaj în piatră vechi de 2000 de ani, aflat chiar în fața statuii, dar pe malul sârbesc al marelui fluviu Dunărea (Istru; Danubiu). Aici se găsește „*Tabula Traiana*”, o placă memorială antică, având 4 metri lungime și 1,75 metri înălțime, ridicată de adversarul de moarte al regelui Decebal, împăratul *Imperiului Roman Traian*, pentru a marca marșul trupelor imperiale romane spre Dacia, dar și finalizarea drumului militar roman al lui Traian prin zona Cazanelor Dunării. Acest monument roman, în perioada de dinaintea construcției barajului de la Porțile de Fier I, a fost strămutat de la locul de origine, ținând cont de faptul că apele fluviului aveau să crească considerabil. Astfel, pentru a putea fi salvat, acesta a fost ridicat la o înălțime de aproape 30 de metri. Este de altfel locul unde se poate vedea și astăzi. „*Este unul dintre cele 10 monumente de acest gen care au fost dăltuite în stâncă de-a lungul celor 40 de kilometri cât avea acest drum, realizat de romani. Știm că o parte din aceste tabule s-au mai păstrat până în secolul al XVIII-lea sau al XIX-lea, potrivit câtorva stampe din epocă păstrate*”, spune Marin Neagoe Iulian, muzeograf la *Muzeul Regiunii Porților de Fier*. Placa antică este fixată în piatră și pe ea sunt reprezentați doi delfini plutind pe ape și un vultur pe cer. Scrisul este cioplit în piatră, iar figurinele și ornamentele sunt sculptate în relief. Din informațiile existente în literatură, există și certitudinea că o replică a acestei tabule s-ar fi aflat și pe malul românesc. „*Din nefericire astăzi nu se mai cunosc foarte multe detalii referitoare la această replică, însă importanța acestui monument este dată și de faptul că a rămas unicul monument de acest gen din zona defileului Porțile de Fier și are o valoare artistică deosebită întrucât pe suprafața acestei tabule sunt realizate în basoreliev imaginile a doi delfini superbi și a unui vultur și, bineînțeles, se poate vedea destul de bine și inscripția dăltuită în piatră, se păstrează și numele împăratului Traian și întreaga titlatură a împăratului, precum și informația că împăratul a scos piatra din munții din zona Defileului pentru a construi acel drum de care am amintit mai devreme*”, explică același muzeograf. În traducere, textul acestei Tabule sună astfel: „*Împăratul Caesar, fiul divinului Nerva, Nerva Traianus Augustus Germanicus, preot suprem investit cu puterea de tribun a IV a oară, părinte al patriei, consul a III a oară, spărgând munții a durat drum de-a lungul fluviului*”. Mai spune Marin Neagoe Iulian: „*Mesajul este că efort considerabil la vremea respectivă trebuia imortalizat printr-o astfel de inscripție. Era de altfel un obicei al timpului, după fiecare lucrare grandioasă, exista acest obicei de a se consemna epigrafic realizarea acelei lucrări. Lucrul acesta s-a întâmplat cu drumul din zona defileului, s-a întâmplat și cu alte monumente de acest gen*”.

Ca semnificație, prin construcția acestei statui modelate în piatra muntelui a marelui rege dac Decebal, Iosif Constantin Drăgan a dorit să comemoreze, dar să și demonstreze contribuția românilor la formarea culturilor europene încă din cele mai vechi timpuri, pornind de la premisa că identitatea culturală a românilor poate fi definită în primul rând prin componenta sa daco-tracă. „*Neînvinsul rege Decebal, care a preferat să-și ia viața decât să depună armele la picioarele împăratului roman, merită un loc de cinste în peisajul acestei țări, pe care el a apărut-o cu dârzenie, cutezanță și mândrie. Însuși împăratul Traian a știut să aprecieze mândria regelui dac, dedicând luptelor crâncene pe care le-a dus împotriva acestuia Columna lui Traian, de la Roma. În fond, Traian poate fi socotit urmașul lui Decebal*”, spune Iosif Constantin Drăgan - inițiatorul și finanțatorul monumentului.

În cadrul proiectului său patriotic, Iosif Constantin Drăgan urma să ridice în orașul Cluj o copie în mărime naturală a *Columnei lui Traian* de la Roma, proiect care, din păcate, nu s-a mai concretizat. Acum, regele Decebal privește senin de pe malul românesc al fluviului graniță, peste apele adânci ale Dunării, spre mesajul scris în piatră de către adversarului său de moarte, împăratul Traian al romanilor, și-i transmite acestuia mesajul său fără de cuvinte. Decebal stă acolo la fruntarii ca o stâncă, maiestuos și monumental, așa cum a stat și acum aproape 2000 de ani... Este chipul unui mare rege-erou al istoriei românilor, este „*Decebal Rex*”.

Surse: wikipedia.org; travelminit.ro; directbook-ing.ro; mediafax.ro; descopera.ro; welcometoromania.ro; traseeromania.ro; zigzagprinromania.com; jurnalulolteniei.ro; identitate.ro; mustacioidunarii.ro; stiri.tvr.ro; unitischimbam.ro; decebalrex.ro; cazaneledunarii.com.ro

AFORISME DE VASILE GHICA

Enciclopedismul era specific Renașterii și Iluminismului. Acum se poartă cu mândrie analfabetismul.

Între noțiunile de vedetă și de valoare, nu există, uneori, niciun grad de rudenie.

Politicienii români actuali au reușit să-i lase poporului român ce i-a lăsat și Terente în formol.

TOPELI POLITICE de Pompiliu Comșa

-Românii au avut singura revoluție anticomunistă din lume condusă de comuniști.

-Știu câțiva politicieni care merg la parastase cum se duc femeile de lux la evenimentele mondene.

-Să ne ferim de muncă, dacă vrem să progresăm profesional.

Epigrame de GHEORGHE GH. POPESCU

Nou look

Spre stilist o cunoscută
Fără-aname o pricină,
A plecat de-acas' știută
Și s-a-ntors apoi străină!

Vorbire schiloadă

Când vezi că fata stă în geam
Și simți că nu te mai iubeste,
Îi dai „follow” pe instagram,
Că nu mai știe românește!

DE TOATE CULORILE de Nicolae Dragoș

Telegramă către un „prieten bun”

Nevasta mea, de-o vreme-ncoace,
Cam dese vizite îți face,
Spune-î, te rog, când iarăși vine
C-o las definitiv la tine.

Să nu-l lase doar cu vorbe

În lume-a spus, fără ocol,
De soțul ei, că-i dracu' gol,
Iar gaz în plus pe foc să toarne
N-a-ntârziat să-i pună coarne.

Competiție

S-a lăudat iubitul ei
Că uneori împușcă lei...
Ea, să nu fie întrecută,
Împușcă „lei cu valută”.

Anisie către Patriarh: greșeli de gramatică, de scriere, de oportunitate și de logică: nu am fost pregătiți înainte... lipsa se dovedesc... școala românească care
• **Categoriile cât mai largă** • **Capitala expropriază de la Brașov la Valea Oltului** • **Olanda e din nou pe culmea prăpastiei** • **La snooker, precizia este esențială** • **Cei care sunt în chirie** • **Chiriașii nu au casele lor în proprietate (cu excepția unor politicieni)** • **Îndulcească carantina** • **Pe-al meu nu se duce la școală** • **Epidemia COVRIG 19** • **Iohannis: acțiune, matereale, unii la alții, maxim**

• Andrei Păunescu

• „Astăzi trăim vremuri pentru care **nu am fost pregătiți înainte... Dar, cu toții cunoaștem faptul că există familii fără acces la internet și, poate, unele, fără acces la televiziune. Lipsa acestor dispozitive și conexiuni la internet se dovedesc a fi principalul obstacol pentru ca toți copiii să poată participa la învățarea on-line... De-a lungul istoriei, bisericile au fost școală pentru mulți, iar mărturie stă prima școală românească care a fost atestată la 1495, în Șcheii Brașovului, chiar la Biserica Voievodala Sfântul Nicolae... Vă invit să fiți solidari cu educația și să vă alăturați acestei campanii prin donarea de tablete și laptopuri, propunând campania și în rândul eparhiilor din cadrul Patriarhiei Române...” (Monica Anisie, scrisoare către Patriarhul Daniel, înregistrată la Cabinetul Ministrului Educației și Cercetării cu Nr. 8992 din 23 aprilie 2020)**

Trei motive ne fac să includem în rubrica noastră această epistolă a ministrului Educației și Cercetării către conducătorul Bisericii Ortodoxe Române:

1) E plină de **greșeli de gramatică, de punctuație și ortografie: pleonasme** (dacă „nu am fost pregătiți înainte”, când puteam fi, în viitor?; cacofonii („școală românească care” - poftă bună!); **dezacorduri** („lipsa... se dovedesc”); **virgule puse aiurea și numeroase alte erori mai mari sau mai mici, pe parcursul celor numai două pagini, scrise aerisit, din care am selectat câte ceva).**

2) E o **mostră de aberație, inoportunitate și agresivitate prost ambalată**, ca principiu de lucru și ca modalitate de a pune problema. Cine e ordonator de credite, cine e mandatat prin lege și prin însăși fișa postului său să folosească banii publici, „ministra” Educației sau Patriarhul? Cum se poate ca un titular de minister, care are semnătură executivă pentru bugetele școlilor, să-i ceară bani patriarhului pentru computere și tablete, ba încă pe un ton de șantaj emoțional, din care rezultă că, dacă nu dă bani Ministerului, Biserica nu e solidară cu educația? Doamna ministru Anisie habar n-are, probabil, că Patriarhul o avea el abilități manageriale (de-aia e poreclit **Înalt Prea Managerul Daniel**), dar nu e chiar șef de depozit de aparatură electronică. Nu știi ce-avem mai mult aici: tupeu, milogeală sau excursie cu pluta în bezna minții?

3) E un document public, ajuns repede și firesc la presă, nu e o scrisoare personală

de spovedanie și nu e nici măcar o cerere de ajutor pentru înmormântare... Desigur, înmormântarea învățământului românesc și a limbii române de către înșiși Înalt Prea Iresponsabilii și Prea Fericiiți ministerului de resort.

• **„Unei categorii cât mai largă de oameni să fie cuprinsă aici.”** (Florin Călinescu, Românii au talent, Pro TV, 24 aprilie 2020)

Când vorbește, Florin Călinescu are mult farmec, dar, când transcriem și stăm să analizăm că nu sună bine unele exprimări, lucrurile se răcesc și trebuie să subliniem, de exemplu, dezacordul în caz de aici. Corect era **cât mai largi**, la forma de genitiv-dativ.

• **„Ei bine, Primăria Capitalei nu are bani pentru exproprierea de la Brașov la Valea Oltului.”** (Narcis Popescu, Antena 3, 25 aprilie 2020)

Mult s-au mai extins Bucureștii fără ca noi să ne dăm seama, dacă a ajuns Capitala până pe linia Brașov-Valea Oltului (o lățire de vreo 200 de km doar spre nord!). Sau nu? Dacă reporterul evita formula stereotipă **ei bine** și dacă spunea cuvântul magic **străzile**, puteam înțelege fără emoții că e vorba despre două importante artere din același București, nu de marele oraș Brașov și de minunata zonă de pe Valea Oltului. Dar, așa, **ei bine**, e rău!

• **„Sunt lucruri simple pe care oamenii au trebuit să țină cont de ele.”** (Daniela Safta, Antena 3, 26 aprilie 2020)

1. Renumita doctoriță ORL a fost prea atentă cu prepoziția **pe**, care de obicei este uitată înaintea pronumelui **care**, și a pus-o greșit în frază. Corect era **de care**. 2. Noi am fi folosit singularul la verbul **a trebui**, după logica simplă a frazei: **a trebui ca oamenii să țină cont de lucruri simple**. Ce **a trebui?** **A trebui ca oamenii să țină cont**. De-aia nu e bine **au trebui**. 3. În fine, e în plus că a spus la sfârșit **de ele**, dacă la început a lămurit că e vorba de **lucruri simple**.

• **„Olanda pare pe culmea prăpastiei.”** (Mihnea Ionescu, Spania-Olanda 1-0, 11 iulie 2010, reluare la TVR 1 în 24 aprilie 2020)

Finala Campionatului Mondial de Fotbal din 2010 (ultima pe care am văzut-o împreună cu tatăl meu, cu care am râs amar la auzirea acestei tâmpenii), a prilejuit, după golul lui Iniesta din prelungiri - minutul 117, una dintre marile gafe de televiziune, bună de spus și generațiilor viitoare. Reluarea, dată la televiziunea publică în 2020, a venit cu tot cu splendida perlă, o gigantică absurditate oximoronică, din care nu știm ce rezultă cel mai clar: că vârful e jos sau că abisul e sus. Și, totuși! În cazul Olandei, istoria ne arată că marea greșală de exprimare a comentatorului român din 2010 are un **bulb** de adevăr, chiar dacă e albastră ca o lealea **neagră**: Țările de Jos își ating **culmea performanței pe un abis**, pentru că, tot indignând de un secol și ceva, au furat mereu mult teren Oceanului Atlantic, mărindu-și astfel teritoriul cu circa un sfert sau chiar mai mult din suprafața inițială de uscat.

• **„Într-un joc de snooker, precizia este esențială.”** (Eurosport 2 TV, 26 aprilie 2020)

Zău? Ce adânc! Și cât adevăr! Ce revelație! Bine că s-au limpezit apele! Ce bine că ni s-a spus asta la marele post sportiv pan-european. Altfel, am fi rătăcit în negura confuziei și am fi crezut că, de exemplu, la popice și la golf, imprecizia este esențială ca să învingi, iar la fotbal, cu cât tragi mai aiurea, mai departe de poarta adversă, cu atât dai mai multe goluri și câștigi mai clar un meci. Nu vrem să ne gândim la imprecizia din sporturi periculoase, pentru că ajungem la concluzia că, la tir cu arcul și la suliță, sigur devii campion dacă tragi în adversar și nu în țintă, la prăjină iei laurii dacă aterizezi direct pe podium și nu pe saltea, iar la aruncarea ciocanului și la disc,

cel mai simplu e să le dai în cap arbitrilor, dacă ruleta nu măsoară în favoarea ta.

• **„Un proiect pentru cei care sunt în chirie și nu mai pot să plătească.”** (Vasile Marcu, Antena 3, 27 aprilie 2020)

Formula corectă este „cu chirie”, nu „în chirie”, căci nu locuiești în banii dați, ci stai în casă, pentru care plătești. Cine locuiește în chirie ar trebui să ne spună care e adresa exactă a chiriei. Apropo de închirieri, să vedem și exemplul foarte tare de mai jos.

• **„Proiectul cuprinde măsuri pentru chiriașii care nu au casele lor, apartamentele în proprietate.”** (Antena 3, 27 aprilie 2020)

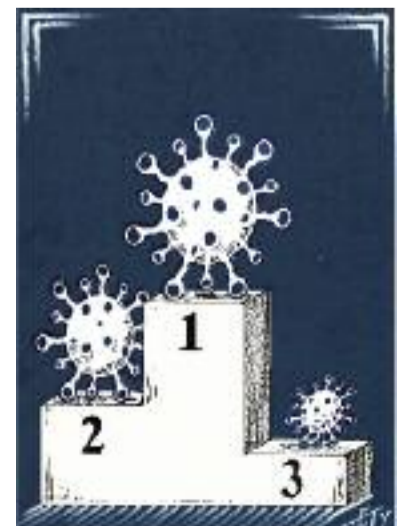
Întreaga frază ni se pare un truism, o alcătuire pleonastică, de domeniul evidenței, tocmai pentru că e clar din definiție: ești chiriaș exact pentru că nu ai casa ta în proprietate. Dar știți că există și aici exemple din realitatea care bate logica și bunul simț? Cine altcineva le putea produce decât tot politicienii lacomi? Unii și-au cumpărat case pe numele rudelor, apoi au decontat de la stat mulți bani pentru chiria dată propriilor mame. Sau exemplele celebre de demnitari de frunte (Vasile Blaga, Radu Berceanu, Mircea Geoană, Crin Antonescu etc.) care au luat bani grei de la stat ca să-și plătească spațiile închiriate pentru birourile lor parlamentare, deschise în sediile propriilor partide. Deci, iată cum, ca prin miracol, greșelile de exprimare ale ziariștilor își găsesc un corespondent în realitățile aberante și imorale create de politicieni!

• **„Scanalul testelor nefolosite, dar găsite la gunoi”** (pe ecran, România TV, 29 aprilie 2020)

O mică eroare de transcriere pe ecran (un „d” lipsă din „scandalul”) poate fi o sugestie pentru un mare adevăr despre locul în care ajung atâtea cheltuieli din banii românilor: la **canal**.

• **„Vor fi maximum 10 elevi într-o sală de clasă, vor sta maxim două-trei ore acolo și se vor pregăti pentru examenele naționale. Vor sta la distanță mare unii la alții, vor intra pe un coridor, vor ieși pe alt coridor... O a doua acțiune va consta în trimiterea de măști, matereale sanitare, matereale de protecție...”** (Klaus Werner Iohannis, Digi 24 TV, 27 aprilie 2020)

Știu că erați speriați că se termină episodul și nu avem nimic de la profesorul-președinte, Klaus Werner Iohannis. Liniștiți-vă, acum vine desertul, cu un florilegiu de greșeli: 1) Cunoscuta rostire defectă (fără „i” sau cu „i” înlocuit de „e”) a unor cuvinte ca „acțiune” sau „matereale”. 2) Forma greșită (incompletă) a adverbului **maximum** („maxim”). 3) Formula greșită (corectată, însă, de administratorii paginii de internet a Președinției, care au publicat transcrierea): „unii la alții” (în loc de **unii de alții**). Și acum, un citat „dur, dar aspru” din Legile lui Murphy (perfect pentru profesorii spăgari, dar neghinioniști, și pentru politicienii incompetenți, dar leneși, însă norocoși): **Cine știe face. Cine nu știe să facă îi învață pe alții. Cine nu știe nici să-i învețe pe alții conduce.**

Din puțul fără fund, dar cu telecomandă (414)

Pamflet de criză

Robii fantasmelor lui Cîțu!

Motto: „Puterea nu corupe; dar ticăloșii dacă
ajung într-un post de conducere, corup puterea.”
George Bernard Shaw

• Ion Predoșanu

M-am crucit aflând că alocațiile pentru copii nu se vor dubla, așa cum prevede legea inițiată de PSD, votată de Parlamentul României, și promulgată de Preș. Klaus Werner Iohannis. Mai înainte fusese prorogată de Guvernul LuCOVID, pe motiv că ministrul Finanțelor Publice, Vasile Florin Cîțu nu a găsit sursele financiare necesare. Chiar dacă aceasta era menirea unui ministru de Finanțe.

Istorie netrucată Viitorul

• Mihai Sultana Vicol

Prezentul mă face o hecubă în care vad viitorul omenii sumbru. Anul de cotitură 2020 este un an marcat de profunde schimbări de sistem. Este știut că transformarea unei epoci istorice s-a născut din frământări profunde, uneori cu mari sacrificii omenești. Trecerea de la sclavagism la feudalism, de la feudalism la capitalist, de la capitalism la comunism și ceea ce va urma după prezentul capitalist sigur va fi dictatura unei orânduiri fără seamăn în Istoria omenirii.

Anul acesta s-a anunțat agresiv, mai ales acolo unde democrația se spune că este totală, în USA. Anexarea viitorului omenirii de către o pătură superfinanțistă ne dovedește faptul că Omenirea va fi supusă interesului meschin financiar. Cele șapte familii arhimiliardare aduc

Anul trecut, ca să facă deficitul bugetar praf, același executant și obedient slujitor al Guvernului Iohannis-Orban, achitase în avans, ca la bordel peste patru miliarde de dolari pentru niște rachete Patriot, produse de SUA, ce nu fuseseră prevăzute în Bugetul pe anul 2019 la achiziții pentru înarmarea României. Dar probabil că asta-i prețul șepcuței primite de Klaus Werner Iohannis de la Președintele Donald Trump, pe terasa Casei Albe, la Washington. Iar dacă Trump nu va fi reales, nu vom mai vedea niciodată rachetele plătite de Cîțu, via Iohannis!

Numai pentru dublarea alocațiilor copiilor s-au dat firimituri: 15% în loc de 100%, adică vreo 23 de lei amărâți!

„Geniul” de la Finanțe, individul numit Vasile Florin Cîțu, nu va găsi bani nici pentru creșterea pensiilor cu 40%, așa cum prevede Legea pensiilor de la 1 septembrie 2020.

O analiză a mediocrului de la Finanțe ne-a oferit-o marți, Senatorul PSD Radu Oprea. Acesta i-a transmis un mesaj lui Cîțu:

„Economia se prăbușește, antreprenorii supraviețuiesc cu greu, oamenii își pierd locurile de muncă, iar puterea de cumpărare scade(...) Asta pentru că avem un guvern haotic obsedat doar de PSD și atât(aici îl copiază pe fostul profesoraș de fizică de la Agnita, Klaus Werner Iohannis, n.m. I.P.) Cîțu refuză să

populației planetei cele mai vitriolice idei de așa-zisă conviețuire pașnică. Anarhismul este mai evident ca oricând din momentul apariției bolii universale Covid-19. Acțiunile de intimidare a liniștii au început în orașele americane, când violența a depășit normele de conviețuire între oameni.

Drepturile omului scrise în urma cu 300 de ani sunt total într-o interpretare eronată a respectului. Biserica va fi distrusă chiar de înaltele fețe bisericești care la rândul lor vor să instaureze o nouă religie mondială. Va mai fi Iisus Hristos Mesia așteptat? Nu va apare Mesia celor șapte familii arhimiliardare? Tehnologizarea excesivă nu este de fapt decât controlul absolut a miliardelor de oameni, de un grup restrâns.

În Statele Unite ale Americii viața este amenințată de violență și de forța represivă a unei crize economice fără de margini. România, la rândul ei este supusă deznaționalizării și de teroarea coronavirus. Guvernul iresponsabil al lui Klaus Werner Iohannis prin yesmenul său Ludovic Orban a dus România într-o situație fără ieșire. În marea lor majoritate Români cred în Covid-19 și în binefacerile măștii care, în fapt, înseamnă afacere. Ce vom avea în ziua de mâine? Dictatura care va ține mai mult decât comunismul și va fi mult mai violentă.

aplice legile cu un motiv pueril: nu ar fi sursă de finanțare. Dacă s-ar uita cu atenție în fișa postului de ministru al finanțelor, ar constata că tocmai aceasta este una din atribuțiile lui. În schimb, păcălește opinia publică cu un iluzoriu plan de relansare economică. Însă acesta NU are sursă de finanțare și constat că, de această dată, Cîțu nu se mai isterizează, cum o face de obicei. Cîțule, nu mai amăgi antreprenorii și cetățenii români cu fantasmale tale mincinoase. Pentru ca finanțarea europeană să devină o certitudine mai este un drum lung de parcurs. Cu siguranță, banii nu vor putea fi accesați anul acesta. Până atunci, economia ce face? Moare!”, a scris Senatorul PSD Radu Oprea pe Facebook.

Are dreptate publicistul Cornel Nistorescu atunci când afirmă: „Nu ne poate fi mai liniștită viața și mai prosperă cu o caricatură ca Vasile Florin Cîțu la Finanțe”.

În fond, ne-am ales singuri prezentul și viitorul chinuit și penibil, acceptând doi miniștri comici la Sănătate, pe Victor Costache și pe Nelu Tătaru, ambii două slugi ale mahărilor din PNL, dar și lungi șiruri de prim-miniștri decorativi, buni de păpușat de aceleași grupuri de generali, de mafioți și de rechini economici - atât din țară, cât și de afară -, care ne-au pricopsit și cu al doilea mandat al Preș. Klaus Werner Iohannis!

Anumite grupări cum ar fi Loja masonică B'nai B'rithvor fi beneficiare viitorului dacă liderii de stat nu vin cu idei novatoare în ceea ce privește bunăstarea statelor lor. Revenind la religie trebuie amintit faptul că oamenii sunt obligați să adere la o anumită religie sau cultură este necesar să fie respins. Sfârșitul lumii este cât se poate de veridic. Taina Euharistiei se modernizează după interesele unui anumit grup. Terorismul psihologic se desăvârșește prin mass-media audiovizuala și scrisă. Creierul uman este bombardat zilnic cu această idee de boală, ea devenind o picătură chinezească. Mana de oameni conștienți este supusă oprobiului public și ținută departe de presa scrisă și audiovizuala. Rarele excepții vin când violența depășește orice închipuire și brutalitatea este mai dură decât cea nazistă și comunistă. Gruparea teroristă internațională a celor șapte familii nu trebuie să mai surprindă pe nimeni deoarece în viitorul apropiat Omenirea va fi ținută în rezervații după modelul Pieilor Roșii din USA.

Ne întrebăm cum va arăta viitorul copiilor și nepoților noștri dacă cele șapte familii vor impune o constituție talibană a Drepturilor omului.

SPOVEDANII ÎN OGLINDĂ PREA MULT TIMP NE FURĂ TĂRĂȚA VIEȚII(52)

• Vasile Ghica

-Te referi la chestiunile materiale? Hrană ?
-Da, și la ea. Dacă te uiți pe stradă și compari cu ce era acum 20-30 de ani, vezi prea mulți oameni obezi.
-Dar asta nu este un semn de prosperitate ? În loc să mănânce omul un porc pe an, mănâncă doi-trei.
-În comunism eram mai supli, pentru că nu găseam alimente. Acum nu ne mai putem opri. Mâncăm mult și nesănătos.
-Așa este. Cădem în capcana întinsă de comercianți. Ei pun niște aditivi chimici (deci otrăvuri) care îți dau senzația că tot ai vrea să mănânci.
-Ce mai intră în sfera țărâței ?
-Și îmbrăcămintea fără gust, dar, mai ales, incultura pe care o căutam insistent pe televizor și pe net.
-Există și cultură adevărată prin aceste medii ?
-Da, dar trebuie să o cauți cu lumânarea. Din păcate, prea mulți români, care se consideră intelectuali, se mulțumesc cu o țărâță cultural (manele, telenovele, divertisment vulgar) destinată popoarelor subdezvoltate.
-Să nu spui că în comunism toată lumea urmărea Intergala Shakespeare.
-Dar nu vedeau nici nenorocirile enumerate mai sus.
-Acum, ar fi soluții ?
-Desigur. În cele două luni de carantină națională, o minte isteată de la TVR ne-a oferit zilnic câte o bijuterie teatrală de toată frumusețea. Acum s-au liniștit, deși arhiva este plină de miracole (muzică, dezbateri, expuneri, interviuri) cu personalități remarcabile. Nu mai vorbesc ce minuni s-ar putea face cu artiștii (pictori, scriitori, actori etc.) de astăzi.
-Mergem mai departe. Se pare, spui tu, că cel puțin patruzeci de milenii strămoșii noștri au trăit în peșteri. La ce locuințe durabile am renunțat !
-Numai că, iată, avem “speranțe” proaspete să ne întoarcem în aceste locuințe.
-Ca turiști ?
-Nu, mă gândesc la recenta resuscitare a extremismului

de stânga din SUA, Franța și din alte țări. Distrugerea culturii, demolarea unor statui, adevărate simboluri ale civilizației lumii. Barbarie, primitivism, intoleranță.

-Revanșarzi ?
-Și un rasism pe dos. O ură cumplită împotriva albilor, pentru păcatele făcute de strămoșii lor cândva.

-Expresia lor curentă ?
-Fără milă !
-Se vor găsi soluții raționale pentru ieșirea din această criză ?

-Da, dar haosul, de regulă, nu poate fi stârpit decât de teroare, de dictatură. Asta ne trebuie acum ? Salvarea autentică trebuie să vină de la dialogul civilizată, responsabil, cu dovezile pe masă. Să se vadă ce, unde, cine și ce s-a greșit și ce se poate face. Altfel, situația poate să degenereze spre alte monstruoziități istorice. E posibil să ne întoarcem în peșteri ca mod de gândire și de soluționare a conflictelor.

-Se distrează și timpul, spui tu, dând bobârnace statuilor.

-Când am plămădit acest gând, situația era alta. Timpul dărâma statuile ridicate pe nedrept, perimate, obosite, devalorizate. Acum cad, tot pe nedrept, capete ilustre, ale unor vizionari, ale unor personalități, care au influențat în bine, pentru multă vreme, destinul planetei. Aceste manifestări trebuie oprite, cât nu este prea târziu.

-Dar, în definitiv, ce vor ?
-Ei nu mai acceptă granițe, poliție, să fie confiscate averile, să nu mai existe națiuni, ci un singur guvern mondial. Corectitudinea politică face mult rău lumii contemporane.

-Care este esența acestei teorii ?
-Simplificând, chestiunea este următoarea: nu ucideți păduchii, că și ei au dreptul la viață.

-Au fost asemenea manifestări în cultura noastră actuală ?

-Evident. Eseistul Horia Radu Patapievicu a căzut în asemenea capcană. Analizând ziaristica, dar și opera literară a lui Eminescu, d-lui, de altfel un scriitor înzestrat, consideră că poetul nostru național și-a manifestat ura față de străini.

-Și nu e adevărat ?
-Nu, el se referea la alogeni de proastă calitate umană care veneau la noi, se erijau în mari patrioți și, uneori, aveau chiar acces la frâiele puterii.

-Poți să-mi dai chiar vorbele poetului ?
-Da. Este un fragment din partea a II-a, a Scrisorii III. “Tot ce-n țările vecine e smintit și stârpitură, Tot ce-i însemnat cu pata putrejunii din natură, Tot ce e perfid și lacom, tot Fanarul, toți iloții Toți se scurseră aicea și formează patrioții.”

-La ce concluzie ajungea eseistul ?
-Considera că Eminescu este cadavrul din debara, de care trebuia să scăpăm cât mai grabic. Și conchidea dur: Cu el nu putem intra în Europa.

-Cum a fost reacția cititorilor ?
-Aprigă. Iar respectivul personaj, considerându-se nevinovat, a scris o carte despre ură. Onest era să-și recunoască public vina, să-și prezinte scuzele și regretele, de rigoare. Și cititorii l-ar fi iertat.

-Corectitudinea politică se referă și la minoritățile sexuale ?

-Da, dar aici nu există nicio opreliște. Face fiecare ce vrea sub cearșaful lui. Nefirești, mi se par, mitingurile, marșurile etc.

-Și apropo de asta, o glumă de final?

-Da.
Ion și Măria se întâlnesc după 20 de ani.
-Tu, Mărie, noi ne-am iubit mult de tot, numai că nu am făcut dragoste. Ce-ar fi să reparăm treaba asta acum ?
-Da, măi loane, numai că eu, între timp, mi-am schimbat sexul.

GÂNDURILE CARE-MI FURĂ SOMNUL. de Nicolae Nicoară

- ...la noi, mulțumită pandemiei de coronavirus, o evoluție spectaculoasă: de la „Codul manierelor elegante” la „Cotu, manerelor elegante!”
- De când ni s-a pus botniță (a se citi mască) la gură, importanța ochilor a crescut considerabil. Va trebui să învățăm să vorbim cu ochii, să ne înțelegem din priviri...
- Coronavirusul ne-a arătat foarte clar un lucru: Ministerul Sănătății are boală pe români!
- Nu citiți tratatele de medicină, altfel la sfârșitul lecturii veți constata că suferiți de toate bolile din lume, inclusiv de cele eradicate!

Eminescu și Biserica Ortodoxă

Luni 15/06/2020, pe platoul din curtea Arhiepiscopiei Vâlcene, sub privirea curată a poetului Mihai Eminescu, am fost invitați să-l comemorăm la 131 de ani de la împlinirea destinului său. Biserica Ortodoxă, implicată în evenimente ce ridică punți și apropie societatea civilă de comunicarea cu lumea divinității, a reunit personalități ale culturii vâlcene cărora le-a recunoscut în cadrul unei ceremonii desfășurată într-o molcomă ploaie, meritele culturale în promovarea cultului său. Festivitatea slujbei de pomenire ne-a făcut părtași unui moment unic al extinderii sentimentului de apartenență și bucurie și îmbrățișării sub spectrul toleranței și bună-cuviinței sacre. În societatea actuală marcată de violențe omenești și păcate, ce îndepărtează mintea și trupul de la respectarea poruncilor divine, nevoia reculerii prin credință este majoră.

Personalitatea complexă a poetului național este integrată în spațiul mioritic prin prelucrarea motivelor populare, dar și prin studierea și înțelegerea profundă a ortodoxiei, dedicându-i acesteia poezii remarcabile ca *Rugăciune*, *Înviearea*, *Colinde Colinde*. Premisa înțelegerii și studierii adevărilor bisericești nu este întâmplătoare, în familia din partea mamei sale au existat 3 mături care s-au călugărit la mănăstirea Agafton. Poetul și-a petrecut multe veri la această mănăstire, ascultând cântecele și slujbele bisericești, fiind interesat de poveștile și relatările mătușilor sale din viața monahală. În chilia monahei Fevronia, Eminescu se afla în 1875, când a participat la o clacă de tors lână, și a auzit din gura maicii Zenaida, povestea lui Călin, pe care a redat-o în cunoscutul poem omonim. Poetului îi acorda bisericii atenția cuvenită, ca un misionar purtător de credință și adevăr. Acesta, a descoperit păstrarea curată a limbii române în cărțile sfinte și cele necesare slujbelor ca izvoare de înțelepciune și surse importante de transmitere a valorii limbii literare: *Biserica răsăriteană e de opt-sprezece sute de ani păstrătoarea elementului latin de lângă Dunăre. Ea a stabilit și a unificat limba noastră într-un mod atât de admirabil, încât suntem singurul popor fără dialecte propriu-zise; ea ne-a ferit în mod egal de înghițirea printre poloni, unguri, tătari și turci, ea este încă astăzi singura armă de apărare și singurul sprijin al milioanelor de români cari trăiesc dincolo de hotarele noastre. Cine-o combate pe ea și ritualurile ei poate fi cosmopolit, socialist, republican universal al orice i-o veni în minte, dar numai român nu e.* (Mihai Eminescu, „Liber-cugetător, liberă-cugetare”, *Timpul*, 2 februarie 1879, în „Opere”, 1989, vol. X, p. 187).

Aceste adevăruri gândite și afirmate cu precizia unui metronom sunt confirmate de Istoria noastră, iar orice răsfoire a Dicționarului General al Limbii Române este o ilustrare privind condițiile vitrege ale genezei limbii noastre. Căutând originea cuvintelor deslușim amploarea impactului la întâlnirea cu popoarele ce au contribuit la închegarea noastră ca națiune. În acest amalgam stabilitatea și tradiția Bisericii Ortodoxe au fost chezașe limbii noastre, stabilindu-i cursul firesc. Un alt poet, dar și preot, Alex Mateevici, cu glasul neamului românesc în credința sa curată, ne-a lăsat moștenire poezia *Limba Noastră*, o firească mărturie peste veacuri: *Limba noastră-i limbă sfântă, / Limba vechilor cazanii, / Care o plâng și care o cântă / Pe la vatra lor, țării.*

Lui Mihai Eminescu i s-a reproșat adesea versul „Religia este o frază de dâșii inventată” care se află în poemul *Împărat și proletar* și care face parte din discursul proletarului (urmat de două alte discursuri, al împăratului și al poetului) și deci el, versul, nu poate fi considerat nici pe departe un crez al poetului. Un fapt elocvent asupra atitudinii pe care autorul comemorat o are asupra relației sale cu biserica este prezentat de

cititorii scriu, cititorii trimit...

*Și adorm cu noaptea gândurile toate
Și la oameni veseli, și la năcăjiți!”
(strofă din poezia „Noaptea în sat”).*

Apoi, în geana primăverii, când zăpezile se topesc sub razele plâpânde ale celebrului soare de Bărăgan, renasc toate speranțele din iarnă și începe îndeplinirea viselor, ca un miracol ce-și urmează neabătut taina!

Al patrulea și cel mai de esență, poate, anotimp, înseamnă pentru mine, ca fost lucrător al câmpurilor, și amintirea unor figuri de oameni care mi-au marcat viața.

Vara este, în Bărăgan, aprigă din punct de vedere al căldurilor. De strălucirea soarelui ce culminează în jurul prânzului și ale cărui raze pârjolesc aproape tot ce se află în câmp, plante, găze, păsări și alte animale, depotrivă și oamenii aflați aici cu treburi, rămân mai mereu neimpresionați doar aceștia care o consideră ca pe un veritabil partener!

Într-o astfel de vară, în urmă cu peste patruzeci de ani, parcă mai ieri, am hotărât, pentru o dată de la începutul lunii iulie, să declanșez campania de recoltare a grâului. Pentru cei tineri, și pentru mulți orașeni, aș sublinia doar asemănarea acestor campanii cu pregătirea și declanșarea unui război adevărat!

Este și momentul, și totodată și plăcerea, să amintesc o mare personalitate a agriculturii Bărăganului, pentru cei ce l-am cunoscut, pentru care și cu care am lucrat, dar și pentru cei ce sunt încă pe băncile școlilor și ai facultăților de specialitate. Fiind conducătorul uneia din cele mai puternice unități agricole din țară, nu numai din Bărăgan, accepta cu plăcere să fie apelat, simplu, așa cum era și el, de altfel, cu des înălțitul prenume la români, „Nea Costică”. Aici, în Dor Mărunt, alături de acest adevărat erou prin pricepere, muncă și dăruire totală, pe numele său Costică Popa, mi-am desăvârșit pregătirea de om al Bărăganului, colaborând cu el, în calitate de inginer șef.

Și trebuie să vă spun că oamenii care lucrează în această zonă a țării sunt niște oameni mai speciali, parcă mai duri, totodată mai dârzi, care zâmbesc mai rar, dar cu mai mult subînțeles, având mai toți fețele brăzdate de plugul neiertător al anotimpurilor.

cercetătorul Nae Georgescu care ne informează asupra consemnării găsite într-o carte de rugăciuni la mănăstirea Neamț, unde, cu ocazia sărbătorii de Sfinții Constantin și Elena, în 1886, poetul se spovedește preotului, acesta notând în cartea sa de rugăciuni: *Pe ziua de Sfinții Voievozi în anul 1886 m-au chemat la Mrea Neamțu, la bolniță, și l-am spovedit și l-am împărțit pe poetul M. Eminescu. Și au fost acolo Ion Gheorghiu, din Crăcăoani, care acum este primar. Iar M. Eminescu era limpede la minte, numai tare posac și trist. Și mi-au sărutat mâna și mi-au spus: «Părinte, să mă îngropați la țărnițele mării și să fie într-o mănăstire de maici, și să ascult în fiecare seară ca la Agafton cum cântă Lumină lină».*

Pentru sinceritatea, devotamentul, dar și pentru smerenia, dragostea și nestinsul dor de Cer, trei dintre mătușile lui Eminescu, schimonahile Olimpiada, Fevronia și Sofia, dar și monahia Xenia Velisarie au fost trecute în Patericul Românesc. În contextul formării sale enciclopedice, Eminescu a deslușit cu siguranță legătura cu divinitatea, astfel încât suma disciplinelor studiate la Viena și Berlin i-au deschis calea spre abordarea înțelepciunii creștine, dedicând timp și pildelor ortodoxe ca un corolar al înțelegerii sacralului. În contradicție cu răutatea umană a secolului său, autorul *Lucașfărilor* avea dorința retragerii în monahie, ca și călugăr, dorință recunoscută în fața lui Zamfir C. Arbore, ziarist la *Românul*, în 1882, când încă nu era suspectat de boala mintală pentru care Măiorescu îl va închide în ospiciul *Caritatea* al doctorului Alexandru Suțu. *Știi ce, dragul meu, hai să demisionăm, tu de la Românul, eu de la Timpul, și hai să ne călugărim, căci nu suntem făcuți să trăim între lupi. La mănăstire, în chiliile solitare, să scriem letopisețe în cari să înșirăm tot ce îndură nenorocit neam românesc, pentru ca să se știe cât amar a suferit românul, cât a trăit pe acest pământ.* Elemente care ne îndreptătesc să credem că această dorință era adevărată găsim în destinul personajelor sale din *Sărmanul Dionis*, *Cezara*, *Povestea magului călător în stele*. Putem folosi ca argument și faptul că tatăl său era fiu de diacon și avea biserica lângă casă.

În cadrul festivității desfășurate la Râmnicu Vâlcea, părintele State Burluși a împărțit Acatistul poetului neamului românesc, Mihai Eminescu, scris de ieromonah Ghelasia Gheorghe de la mănăstirea Frâsinei, împreună cu ieromonah Valerian de la mănăstirea Sf Filimon din satul Vătășești din județul Vâlcea, în care se recomandă că este la alegerea fiecăruia de a-l cinsti pe marele poet ca pe un sfânt pământesc sau ca pe un Om al Omeniei Românești. Desigur, acatistul reprezintă un elogiu adus poetului, o mărturisire de credință, dar transmite și un gând de canonizare a lui Mihai Eminescu, pentru trecerea acestuia în altarul de aur al martirilor neamului românesc. Amin!

Cristian Ovidiu Dincă

Poveste de vară din Bărăgan

• **Petru Mărculescu**

Pe întinsul și mănăstul ținut al Bărăganului, practic și geografic bine încadrat în Câmpia Română, fiecare anotimp este marcat de câte un element dominant ce caracterizează momentele mai importante din viața acestui teritoriu.

Aici legătura între om și natură are legile ei, mai multe și mai precise ca oriunde. Toamnele, în care pombii își plâng în foșnete metalice plecarea din câmp, împlinesc an de an speranțele purtate în inimi și în gânduri, de către toți cei ce muncesc pentru „pâinea” cu care ne-a alintat dintotdeauna sfântul pământ al ROMÂNIEI! Tot în acest anotimp, cu o grijă părintească se seamănă în pământul reavăn grâul, copilul alintat al Bărăganului, care va fi înghițit și de om și de natură (deopotrivă părinți), peste iernile geroase ale Bărăganului, când la focul sobelor, în general zi de zi, până ce vine primăvara, oamenii deapănă povești frumoase despre marea lor dragoste, ca și ocupație permanentă, de sorginte ancestrală, agricultura.

Și... nu este noapte în care omul și natura să nu adoarmă odată cu grijile și speranțele într-o zi mai bună, a unui an mai bun și, de ce nu, a unei vieți mai frumoase și mai lipsite de nevoi.

Fiind un bărăgănean convins, mânat și de feeria nopților unice, indiferent de anotimp, din această zonă a țării, multe nopți am întârziat la biroul meu, sintetizând așa cum m-am priceput în câteva versuri finalul unei zile pentru oamenii câmpurilor:

*„Se retrag spre case, fete-mbujorate
De sărutul tainic dat de-nrdăgostiți!”*

Am umblat mult pe câmpul pretențios al Dor Măruntului, împreună cu Nea Costică, și l-am cunoscut cum poate nu l-au cunoscut nici copiii lui. Exigent, dar înțelegător, capabil și avid să învețe chiar și de la unul mai tânăr ca el, după ce, verificând în practică, afla că specialistul de lângă el știe ce face, mi-a devenit un prieten adevărat, asemeni multor tineri pentru care avea un criteriu unic de apreciere: seriozitatea și priceperea profesională!

În ziua când i-am spus că a sosit clipa recoltării grâului, parcă am văzut pe chipul lui o umbră de tristețe. A doua zi, când au intrat combinele în lan, a apărut lângă mine și, luându-mă de braț, am plecat pe urma primei brazde de combină, când și când oprindu-ne pentru a vedea dacă nu cumva rămân multe boabe pe miriște în urma recoltării. După câteva sute de metri, sub razele dogoritor, și-a scos palăria de paie cu boruri mari, ștergându-și fruntea cu palmele-i muncite, și a oftat prelung. Privindu-l, i-am văzut la colțul ochilor o bobită, ce s-a prelungit încet pe obraji roșii. L-am întrebat atunci dacă nu se simte bine și astfel am aflat de la el un lucru pe care numai un împătimit al agriculturii îl simte. Vorbele lui parcă îmi sună și azi în urechi ca și un semnal de adevăr filosofic și nu numai...

„Domnule inginer șef, când calc pe prima miriște de grâu, mă apucă nostalgia sfârșitului unui an agricol și cu el odată, a unui an din viața noastră. E bine, e rău, nu știu, dar eu vă spun ce simt!”

Astăzi, fiind și eu la vârsta lui de atunci, pot spune că n-am să uit aceste cuvinte rostite de el până ce voi pleca și eu, ca și el, spre alte lumi. Momentul acesta, al frumoasei povești scurte, dar cuprinzătoare, îmi prilejuește aducerea aminte că, în urmă cu câțiva ani, cu gândul la grâul recoltat în acel an, Nea Costică a plecat nesimțindu-se în apele lui, spre spital, la care n-a avut răbdare să ajungă, stingându-se din viață în mijlocul câmpurilor Bărăganului, printre dragostele sale dintotdeauna, culturile agricole.

Cine poate astăzi să nu recunoască faptul că, pentru a fi un bun agricultor, pe lângă toată știința de om al câmpului, fără dragostea de natură, ca și o legătură organică a gândului cu fapta, NIMIC NU E!

ROMÂNIA DE LÂNGĂ DUNĂRE (XXVI)

Atracția Dobrogei

• Geo Ciolcan

Gata, am ajuns cu reportajul meu în Dobrogea !

Așteptam cu oarecare emoție, dublată de o convenție anterioară făcută cu cineva drag, să pășesc în mirificul și miraculosul tărâm al bătrânei noastre Dobroge. Emoția se născuse chiar din momentul în care părăsisem județul Călărași alegând calea pe lângă Dunărea Veche, cu prima întâlnire dobrogeană - Mănăstirea Dervent. Convenția care a avut darul să amplifice interesul și fascinația pentru spațiul românesc dintre Dunăre și Mare a avut loc între mine și soția mea - de loc din Dobrogea - participând la această călătorie inițiată - în momentul în care a citit reportajele din Clisura Dunării, sugerându-mi că, și despre Dobrogea să scriu cu același patos, reflectând în pagina scrisă dragostea și plăcerea întâlnirii cu o lume aparte, lumea copilăriei de pe meleagurile dobrogene, convertită în acumulările care i-au îmbogățit și înnobilit viața.

Sub aceste auspicii cu accent personal, dar și sub raza de lumină apolinică a curgerii Dunării spre Mare, am abordat ultima parte a acestei serii de reportaje dintr-o lume mai puțin cunoscută de marea majoritate a românilor - România de lângă Dunăre - un areal cu totul și cu totul special, care respiră din unda Danubiului, de la pătrunderea acestuia pe pământul României, la Baziaș, până la contopirea cu Marea prin cele trei ramuri de apă : Chilia, Sulina și Sfântul Gheorghe.

Dobrogea.

Ajunși în acest punct al călătoriei noastre de-a lungul Dunării cred că nu strică și puțină istorie (de fapt, întregul demers gazetăresc al acestei "aventuri" a avut ca substanță a reportajelor fila de Istorie - singura dovadă a ceea ce am fost și a ceea ce am moștenit pe acest pământ strămoșesc).

Întorcând această filă a Istoriei cu milenii în urmă, am aflat că acest teritoriu a fost populat din milenii doi î.Ch. de strămoșii geto-dacilor. Coloniștii greci au întemeiat în secolele VII-VI î.Ch. pe litoralul Mării Negre coloniile Histria, Callatis, Tomis - după 5 secole acestea intrând în componența statului condus de Burebista, regele geto-dac întemeietor al statului centralizat al geto-dacilor, care se întindea din munții Slovaciei și Dunărea mijlocie până la Hemus și Marea Neagră. După trecerea stăpânirii Imperiilor roman și bizantin, în secolul XIV, în Dobrogea s-a constituit o formațiune politico-administrativă de sine stătătoare, condusă pe rând de Balica, Dobrotici și Ivanco, după care a intrat în componența Țării Românești sub domnia lui Mircea cel Bătrân, care și-a extins stăpânirea asupra Dobrogei (1388-1389). După cinci secole de stăpânire otomană, în urma războiului ruso-romano-turc din 1877-1878, când România a devenit independentă, se restabilește autoritatea statului român asupra Dobrogei. Trecând și prin războiul balcanic din 1912-1913, când Dobrogea a câștigat partea de sud (Cdrilaterul), pierdută în anul 1940 - anul dezmembrării României interbelice - această parte de Țară deține toate argumentele pentru a suscita interesul de cunoaștere al oricărui român și a crea premisele unei prezentări jurnaliste de amploare.

O caracteristică pe care am întâlnit-o în perimetrul dobrogean, care mă urmărea asemenea unei taine ce te incită la dezlegarea ei, a fost - chiar de la faza incipientă a conturării programului acestei călătorii - "secretul" cetăților necunoscute din Dobrogea - fortificațiile otomane din perioada medievală. Desigur, cetățile antice (grecești sau romane), cele amintite la începutul acestui reportaj, sunt ca niște pagini de carte deschise spre cunoaștere. Oameni cu har, cu minte și posedați de travaliul arheologiei ne-au adus la suprafață aceste minuni ale trecutului nostru, ridicate la rang de rădăcini istorice. Ceea ce a rămas, încă, o necunoscută și o mare provocare sunt cetățile medievale construite în timpul stăpânirii Dobrogei de către Imperiul Otoman (1420-1878), ale căror urme - unele greu de definit - sunt cercetate astăzi de către specialiști.

Explicația cercetătorilor tulceni, cu privire la precaritatea acestor urme, rezidă din două motive : aceste cetăți de luptă și apărare au fost edificate din materiale ușor degradabile (pământ și lemn) ; alt

motiv l-a constituit dinamitarea acestora, ca urmare a Tratatului de la Adrianopol, din 1829, în urma încheierii războiului ruso-turc din 1828-1829. De ce nu foloseau turcii piatra și mortarul în construcția acestor forturi dunărene ? Având un perimetru foarte întins de apărat, urmăreau două obiective pragmatice : rapiditatea construcției și realizarea acesteia cu un preț minim de efort financiar.

Deloc de neglijat, prin cercetarea acestor fortificații se pot dezlega unele dintre enigmaticele stăpâniri otomane în Dobrogea în cei 458 de ani, actualmente eforturile arheologice au fixat deja câteva repere în această zonă care dau speranță pentru viitor. Harta rețelei de întărituri romane pe teritoriul Dobrogei cuprinde nume precum : Babadag, Isaccea, Enisala, Măcin, Hârșova, Nufăru, Constanța, Mangalia, Medgidia, Limanu, Tulcea, altele așteaptă certificarea lor în această postură. În contextul particularităților fortificațiilor otomane - distrugerea lor în timp, mult mai rapidă decât cele romane sau grecești - situația de descoperire și conservare devine imperioasă, implicarea cercetătorilor, pe de o parte, și a forurilor abilitate, pentru a pune la dispoziție fondurile necesare, pe de altă parte, devine imperioasă.

Arsenalul secret de la Axiopolis

După ce lăsăm în urmă satul Cochirleni, urmând Dunărea ce se pregătește pentru întâlnirea cu pilonii reci ai podurilor de la Cernavodă (cel al lui Saligny și cele ale României de dinainte de 1989), ne oprim la ceea ce pe hartă este fixat cu sintagma "Cet.Axiopolis". Din Dicționar reținem un minim esențial în legătură cu această cetate romană : "Cetate romană, apoi romano-bizantină în Dobrogea. Important port militar reședință episcopală. Ruinele au fost identificate pe platoul de formă triunghiulară de pe malul drept al Dunării, în dreptul ins. Hinog".

Din câte cunoaștem în legătură cu Axiopolis, definiția de mai sus - chit că este una de Dicționar - este precară, necoperind nici 1% din marea enigmă a cetății romane de lângă Dunărea Cernavodei. În consecință, hai să ștergem încă un strat gros de praf de Istorie de pe chipul pământului românesc și să dezvelim aura mileniilor apuse, pentru a omagia acel trecut și a ne face părtași la reînvierea acestuia.

... A fost odată, demult, un mare conducător de oști numit Alexandru Macedon, pe la jumătatea celui de-al IV-lea veac dinaintea erei noastre. După dezmembrarea Imperiului gigant pe care-l crease prin lupte și cuceriri Alexandru Macedon, un destoinic general de-al lui, Lisimach, formează în Tracia un regat al cărui rege se proclamă, și care - potrivit legendei - înființează lângă Dunăre Cetatea Axiopolis. După ce cunoscuse o perioadă de înflorire, ca puternic centru elen de negoț și una dintre cele mai întărite fortificații de pe linia Dunării, Axiopolis este cucerit de romani, în expansiunea acestora spre est. Dar, și epoca romană apune, gloria Imperiului micșorându-și strălucirea odată cu anul 217 - cunoscut ca anul retragerii aureliene.

Ca dovadă a locului strategic în care a fost construită și a solidității construcției milenare, Cetatea Axiopolis de lângă Cernavodă a rezistat vicisitudinilor vremii și schimbării vremurilor, dăinuind până în zilele noastre sub aura unei enigme aproape de dezlegat dacă autoritățile române ar fi de acord.

Simțindu-i calitățile de ordin militar, Imperiul Otoman a folosit-o ca atare pe timpul războaielor purtate de turci cu multe dintre semințiile lumii, Axiopolis constituind un veritabil bastion de apărare și de depozitare a unor materiale de luptă. După ce Dobrogea a fost reintegrată teritoriului României Cetatea romană Axiopolis și-a păstrat importanța, devenind un depozit secret de utilitate militară, păstrat până în zilele noastre.

De-a lungul timpului, unele săpături au dezvelit ruine care au conturat importanța acestui edificiu antic. Sub conducerea istoricului și arheologului Grigore Tocilescu (1850-1909), director, în vremea aceea a Muzeului Național de Antichități, s-a pus în valoare această creație milenară, identificându-se cu cel puțin două așezări de tip roman și bizantin. Săpăturile din acea perioadă au scos la iveală dovezile viei ale funcționării Cetății - cum ar fi cele două porți (nord și sud), o bazilică, zeci de fragmente de ceramică cu inscripții și bucați sculpturale - un adevărat muzeu purtând amprenta

Reportaj

antichității.

Munca acestor arheologi - adevărați scormonitori ai unui trecut atât de îndepărtat, pentru a ne facilita nouă să facem cunoștință cu acest trecut - am putea spune că s-a spulberat în vânt, anii care au trecut așternând o placă de granit peste Cetatea de aur a antichității - Axiopolis. După cum s-au petrecut lucrurile am putea afirma că Ministerul Apărării a rechiziționat acest obiectiv arheologic transformându-l într-un secret militar, deși Cetatea este clasificată ca monument istoric. Încercând să-și facă meseria - atât pe timpul comunismului, cât și în perioada postdecembristă - arheologi de frunte ai României au fost împiedicați de ordinul Armatei de a interzice cercetarea acestor vestigii istorice. Cel mai concludent exemplu al "militarizării" Cetății romane Axiopolis de către Armata Română a rămas în anele istoriografiei și arheologiei autohtone lupta regretatului profesor Adrian Rădulescu (pe atunci director al Muzeului de Istorie și Arheologie Constanța) care, contând pe relațiile cu un șef al Marinei Militare (contraamiralul Traian Athanasiu), a solicitat libertatea de a cerceta atât Cetatea, cât și exteriorul, pentru a descoperi noi dovezi ale romanității și ale importanței Cetății Axiopolis în apărarea liniei dunărene și a le pune în valoare, în context cu noile metode de cercetare arheologică românească.

Degeaba.

Ascunzându-se în umbra secretomaniei belicoase, nedând doi bani pe emblema istorică a acestui monument arheologic, mai-marii vremii din Armată - din milă - au aprobat o scurtă vizită într-un depozit de armament, pe trasee prestabilite și sub pază militară. În continuare, rămâne "cum am vorbit" - minele și bombele marine stau bine în beciul fortificației, dar stau și în calea dezvoltării unei pagini de veritabilă Istorie antică a Țării noastre.

Dincolo de mărturia mileniilor pe care ne-o aduce Cetatea Axiopolis, acest nume este impregnat de creștinism, în acest loc s-a descoperit o inscripție care atestă martiriul a 3 creștini (Chindeas, Chiril și Dasius). Descifrată de către specialiști, inscripția pare a reflecta persecuțiile din timpul domniei Împăratului roman Dioclețian (248-305 e.n.) - împărat care a pus bazele sistemului politico-administrativ al domnului. Așa cum era ritualul în acele timpuri, moaștele martirilor se îngropau în criptele de sub altarul bazilicilor. Dacă astfel stau lucrurile - fapt demonstrat în atâtea și atâtea cazuri - considerăm că și la Axiopolis sunt moaștele celor 3 martiri.

Le vom găsi vreodată ?

Răspunsul la întrebarea de mai sus nu poate veni - în niciun caz - de la domnul general Ionel Nicolae Ciucă, actualul cerber al Armatei Române ! Numai la Axiopolis nu-i stă capul dumnealui, când procesul corvetelor, al scutului antirachetă, al fostelor domenii ale MapN "pierdute" în afaceri "secrete" (și a altor domenii militare care sunt în "fierbere") stau să explodeze ! Oricum, dacă aplicăm politica secretomaniei de la Axiopolis și la alte obiective de ordin militar din România, vom ajunge să nu mai avem acces în comuna Deveselu, din Olt, să nu-i deranjăm cumva pe prietenii americani care trăiesc acolo mai bine ca la mama lor ! (va urma)

poeziile se întorc spre Flacăra

am să duc fluturele mai departe
precum aş purta o torță olimpică
îl salvez
cu toate că el n-a făcut asta cu mine

nu l-am înecat în latte
cu toate că puteam
să-lucid într-o suflare

i-am dat aripi acelei creaturi
aştept brevetul
inventia fluturelui ar trebui premiata
doar el e cel ce dă aripi ideilor de oameni

îl voi căra în spate pe fluture
aşa, mare şi greoi cum e
cu balele atârânde
cu fălcile pline de gumă de mestecat violet

îl voi căra
e un sac plin de petrol
aşa, mare şi negru şi cum mişună la mine-n
casă
eu n-am casă, în fapt
n-are prag, parchet
nici pereţi

voi tîrî fluturele de picioare
n-am să-l las să moară
aşa, mare, putred, nonagenar
timid, haotic
cum e
te provoacă la discuţii
marele negru
cu sau fără aripi te bate la şah

nu-mi pare scîrbos
e doar un prieten
scuipă pe pereţii casei mele fără pereţi
un erbivor
se-mpiedică de pragul casei mele fără prag
iubeşte inima corpului meu fără inimă

şi-l voi fi cărat peste liman
fără a realiza că l-am omorît tîrîndu-l
trăgîndu-mi prietenul de picioarele-i
transparente

Miruna Carp

Unui poet

Ovidiu Bajan

Din poezia nudă ți-ai făcut icoană
Şi pe altarul slovei verbele rostesc.
Cantații adulate, în troiană...
La tine, câinii poeziei amuşesc.

In ochelarii-ți veşnici, aburind,
Străine versuri goale şubrezesc,
Transcende din retinele-ți zâmbind
Un preacovingător rictus Dantesc.

Călugăr ești in lumea mizantropă
Iar poeziei veşnic un sigiliu,
Tu ți-ai născut întreaga Europă,
Rânjindu-i drastic chiar și lui Vergiliu!

Remus Stoian

Aş vrea...

Aş vrea să mă întorc în timp
Greşalele să le gădesc, aş vrea...
Să le privesc în ochi și-n schimb
Să-mi dea iertarea de-ar putea
E-un schimb corect ce l-am plătit
Din viață mult, sau puțin
S-a adunat tot ce-am greșit
Am avut parte și de alin

Greșeli în rău, sau poate-n bine
Cu ele nu m-am socotit
Toate-au luat ceva din mine.
Când am plătit, cât am plătit
Să mă întorc e prea târziu
Cu timpul n-aș mai fi fidel
Ce-aș da, și ce-aș primi, nu știu

Ioan Costea

"Valurile vieții"...

Dragii mei priviti spre soare
Cât încă îl mai aveți
Şi rugati-vă la stele,
Până când le mai vedeți.

Să nu risipiți nici clipa
Şi n-o vîndeți orişicui,
Ca să nu-i frângeți aripa;
Cu speranțe puse-n cui.

Dragii mei luați în seamă,
Pe cei care n-au nimic
Şi privesc cu mare teamă
Spre un mâine inamic.

Nu-i lăsați în voia sorții
Şi nu îi disprețuiți,
Fiindcă-n valurile vieții,
S-ar putea și voi să fiți.

Dragii mei din răutate,
De veți face adăpost,
Un tardiv regret nu poate,
Să salveze tot ce-a fost.

Este azi atîta boală
Şi mor oameni prea ades,
Nu stați în aceeași oală,
Cu cei ce-au doar interes.

Dragii mei uitați furtuna
Ce se-aprinde din nimic
Şi nu luați de braț minciuna,
Că vă arde pic cu pic.

Cel mai bun e adevărul,
Chiar de doare uneori,
Dar când se sparge ulciorul,
Soarele se pierde-n nori.

Dorina Omota

Arta de a nu te mai întoarce

Să crezi că poți să nu te mai întorci
e ca și cum ți-ai privi lacrimile-n ochi
și ai vedea că îți lipsește chipul
după care ai tânjit un postum

Nu uita că pentru gol-ul din şamandră
va exista mereu cineva care să știe
mersul pe val, iar marea plină de sudoare
se va menține-ntotdeauna leoarță
de oameni
care abia învață apa să-noate.

Dacă-ți dorești o sinucidere autentică
aruncă-te în adâncul sufletului și rămâi
acolo
căci trupul îți va pluti cu siguranță
la suprafață.

Mie nu știu cât mi s-au înspumat
curenții-n mâini până acum
și cât vor mai curge
dar cu fiecă rafală mîngâietoare
prin păr vor trece vârste-ntregi de sare
și încă multe, multe stele
peste veacuri

Diana Adriana Matei

VERSURI DE AZI ȘI DE MÂINE

Continuați să trimiteți poeme spre publicare: adrianpaunescuro@yahoo.com
În urma selecției, ele pot fi publicate la această rubrică.

Desfac din mine aripi

Desfac din mine aripi pe-al cerului crepuscul
Şi zbor pe-o geană-n raiul mişmelor trupești,
Adulmec din nectarul fiorului minuscul
Şi zbor spre nimbul lunii și-al nurilor cerești.

Despic în falduri norii, scânteii aprind frenetic,
Şarmant sărut parfumul vlăstarului capriciu,

Discret mă pierd în aburi, mă răscolesc patetic,
Tăcut, sub zbor de aripi alung firav supliciu.

Despart de mine vina, o simt cum se-nfiripă,
Seducător mă pierd, m-adun curând agonie
Şi vînd la târgul sorții nefericita clipă,
Plutesc pe aripi caste, iubind, iubind platonice.

Sibiana Mirela Antoche

PREMIU DE CONSOLARE

Din pomul în care acum un an
Se revărsau sfere zemoase,
Anul ăsta nu-s pe ram
Decât două, cam sfioase.
Oare ce s-o fi-ntâmplat,
L-o fi ros la rădăcină
Viermele cel inelat
Ce păzea comori prin tină?
Sau vreun copil ştrengar
A trecut tiptil în noapte
Şi, ca să nu vină iar,
Le-a cules atunci pe toate?
Stau, privesc frunzişul des
Cel cândva plin de dulceață
Şi cu greu întrezăresc
Poate-n vîrf, vreo două res-
turi.
Dar, apatic ca vulpoiul,
Neputînd urca la ele,
Zic că poate-i acru soiul
Şi las ploaia să le spele.
Parcă văd că de la anul
Din copacul fermecat
N-o să mai umplem ghiozda-
nul
Fiindcă-l vom găsi tăiat!
Însă pomul se amuză
Legănat de-un vînt hain
Şi-mi aruncă-n cap o frunză,
Nu o boabă drept tain.

Vlad Părau

Dunăre, veşmânt de zeu

Şi mă-ntorc la tine iar,
Fir de gând cu pas hoinar...
Trup de clipă ce-o ştiam
Cât eu suflet mă visam...

Țal născut de ochi rămas
Între vremuri de pripas,
Ştii că fost-am dor hain,
Într-o zi cu cer străin?

M-a pictat un anotimp
Pe o şoaptă fără timp,
Dar eu, Dunăre, m-am dus
În cuvânt de neapus,

Ca să vin și să ajung
Vers cu brațe ce nu plîng...
Şi mă-ntorc din anii grei
Într-un murmur de condei,

Şi te scriu... te scriu... te scriu,
Cât mai pot și cât mai știu
Ca pe-un grai să te mai cânt,
Cerul meu de pe pământ...

Tu, în mine curgi mereu...
Ca un cântec... panaceu...
Dunăre, veşmânt de zeu,
Țara sufletului meu...

Mariana Eftimie Kabbout

IARĂȘI CU GURI CUSUTE-N BUCUREȘTI?

Lacrimi Brâncovenești la temelie,
năluci cu măști la guri își calcă umbra...
Scuipând mășcări, dispreț și șmecherie,
strigoii vremii urlă prin palate, se dau tumba.

Adu' mult alb în Cotroceni, pierdută iarnă,
acoperă cu nea grețosu-alai,
să poată Brâncovenii să adoarmă
și scapă-ne de mășcării crai!

Să curgă lin, cât ne-or mai curge, anii,
sub semnul norilor ce-aici se-adună...
Să ningă! Și vom face și sfeștani,ii,
doar ne-o rămâne Țara, țară bună!

NICOLAE POPENECIU

ANALIZA

Sunt rupt de viața ,
Ca și când
nu-s eu
ci altul
și mereu
mi-ascund prin buzunare
amintiri ce plang...

Ce dracu, unde sunt,
ce vreau? Nici eu nu-s sfânt,
înger sau drac, totuna mi-e.
Și mort de-as fi, totuși, de ce
nu mai sunt eu?
M-am descompus,
Scrinul l-am rupt,
Și-n spre apus
Un soare rece și cărunț
șoptește:
Taci ...intr-u-nceput.

Dan Neicuțescu

” Voi, oameni minunați...”

-partea a doua-

• Niculae Suciu

În pleiada celor care dau viață revistei ”Flacăra lui Adrian Păunescu” se află și diplomatul, dr. în filozofie, membru al U.S.R., al uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, scriitor, traducător, poliglot, autor a mai multor cărți și colaborator la numeroase reviste, om integru Mihai Maxim. Subiectele tratate în articolele din revistă sunt complexe, cu o scriere cursivă, ușor de înțeles de cei care le citesc, printre care mă număr și eu cu soția. Articolele din revistă conțin informații deosebit de prețioase. Aș aminti articolul ”Treptele de foc”, din nr. 10/2020, în care descrie vernisajul expoziției cu același nume a pictorului Nicolae Guțu. Moderator a fost scriitorul, poetul și publicistul Mihai Prepețiu. Cu amabilitate, Mihai Maxim mi-a oferit numărul de telefon al moderatorului și astfel am discutat, și am ascultat relații despre activitatea dânsului ca scriitor, poet, despre unele teme ale celor 86 de cărți editate, și despre nobilul har hărăzit de ursitoare, cu ajutorul căruia a devenit un pictor reputat. Aflând despre pasiunea mea și a soției pentru lectură, mi-a trimis cartea ”Tânguioul glas de clopot”.

Un alt condeier nelipsit din ”Flacăra lui Adrian Păunescu”, în care a publicat primul articol în nr. 22/2013, ”Vasile Perșu-50 de ani în slujba mecanizării agriculturii”, este ardelean din satul Ciunga-Ocna Mureș, și se numește Ovidiu Marian. Articolele publicate (9 art. în 2013; 36 de art. în 2014; 37 de art. în 2015; 44 art. în 2016, etc) conțin amintiri dragi din viața de corespondent și redactor la ziarul ”Scânteia Tineretului”, din copilărie și adolescență, secvențe din involburata viață cotidiană și multe alte teme. Ca o confirmare a realităților descrise despre primii ani ca muncitor la ”Soda” Ocna Mureș și despre satul natal, în revistă, am publicat și eu un articol (FLAP din 27 noiembrie -3 decembrie 2015) în care menționez că debutul în muncă l-am avut și eu la ”Soda”, pe șantierul de extindere ca mecanic pe utilaje de construcții. În 1956, am participat la betonarea pardoselii Căminului Cultural din Ciunga, manevrând o betonieră. În perioada cât am lucrat la Ocna Mureș, am simțit și eu gustul fructelor și al vinului de pe colinele localității și l-am ascultat pe renumitul violonist Țitruș .

Stimată redacție, datorită unui număr impresionant

de poezii și a scrierilor în proză ale neegalatului Adrian Păunescu, scrieri al căror conținut m-a mobilizat să-mi aleg calea de urmat în ale scrisului, citesc cu mare atenție (aș spune că studiez) conținutul revistei. De la primirea primului număr ca abonant, țin o evidență a numeroșilor colaboratori și a articolelor publicate de acestea, cu titlul articolului, data și nr. revistei, însoțit de un mic comentariu despre conținut.

Împărtășim o stimă deosebită pentru cei ce au semnat și semnează în ”Flacăra lui Adrian Păunescu”, respectându-le opiniile chiar dacă nu coincid cu ale noastre.

Îmi doresc, când scriu acest articol și îmi aniversez cei 83 de ani, să citesc cât mai mult ”Flacăra lui Adrian Păunescu”, unica revistă ce duce mai departe spiritul poetului-patriot ADRIAN PĂUNESCU!

Aduc mulțumiri redactorului-șef Ana Maria Păunescu pentru loialitatea față de cititorii abonați, și nu numai, cea care îmbrățișând expresia din vechime a țaranului român: ”Adă” și ”Na”, în sensul ”oferă ca să primești” ne-a fericit, trimițându-ne editate pe hârtie numerele revistei publicate online, legate frumos într-o copertă a cărei culori respectă dorința nemuritorului Adrian Păunescu.

Fie ca „facerea de bine” să vă aducă sănătate, bucurii și prosperitate!

Tuturor succes în deplină sănătate

Colțul spiritual

Orbire ucigașă

Un soț și tată al mai multor copii a plecat la muncă în Italia pentru a întreține familia. Timp de un an de zile a ținut legătura cu familia, după aceea nu a mai dat nici un semn de viață, toți credeau că a murit. Dar omul nu a mai avut de muncă, de aceea a întrerupt legătura cu familia. Nu după mult timp, găsește un loc de muncă, muncește din greu câțiva ani pentru a aduna mai mulți bani, ca să nu se întoarcă acasă cu mâna goală. Întors în satul natal, s-a oprit spre seară la magazin și aici s-a interesat de familia sa. A cumpărat multe lucruri pentru toți și, venind la poarta casei sale, a cerut adăpost pentru noapte, ca un simplu străin. El nu și-a dezvăluit identitatea, ci voia să vadă dacă fiii săi îl mai cunoșteau.

Fiii nu l-au recunoscut. Simțind că străinul are bani și multe lucruri de valoare, ei au pus la cale să-l jefuiască și să-l facă dispărut, crezând că nimeni nu știe de venirea lui. Planul a fost îndeplinit. În ziua următoare, fiul cel mai mare, plin de bani, s-a dus la magazin să cumpere mai multe lucruri, mai ales băutură. Vânzătorul i-a spus:

„Desigur, acum, când tatăl vostru s-a întors acasă, se cuvine să dați o petrecere pe cinste; mai ales că v-a adus de toate!” Când fiul cel mai mare a auzit această veste s-a întristat, pentru că nu îl recunoscuse pe tatăl său. În mijlocul acestei familii a venit acela care le aducea bucurie, dar ei nu l-au recunoscut.

Părintele Gheorghe Nicolae Șincan,
Târgu Mureș

Tirania vorbelor fără rost

• Dumitru Avram

După mișcările studențești din mai 1968, din Franța, marea problemă care s-a pus a fost aceea a trezirii intelectualității la viață. Se dorea a se rupe cu „tirania frazei” de care vorbea Pasternak și de a face cale întoarsă de la ideologie spre real. A fost o iluzie. După plecarea bătrânului general, Franța și-a pierdut vizibil din strălucirea de altădată. Momentul Cehoslovacia 1968 a sensibilizat o întreagă planetă și numai solidarizarea cu România a Chinei și a Statelor Unite ne-a ajutat să evităm o catastrofă. O altă iluzie a fost legată de dărâmarea regimurilor comuniste, de revoluțiile portocalii din Georgia și Ucraina, cele arabe și mai ales de experimentul Irak. Din toate acestea ne-am ales cu o pandemie care a îngenucheat lumea la o simplă comandă. Sunt voci care spun că realitatea a fost forțată, că este vorba numai de o epidemie și că felul în care omenirea s-a aliniat instrucțiunilor Organizației Mondiale a Sănătății este cel puțin ciudat. Un important general englez este convins că, dincolo de orice teorie a conspirației, aici ar fi mai degrabă o strategie militară.

Una peste alta, constatăm că după atâtea luni de chin numărul de îmbolnăviri este chiar mai mare decât în perioada de început a crizei. Am tratat superficial modelul suedez - și nu numai, care se dovedește astăzi că a fost unul viabil. Dacă erau respectate regulile pe care autoritățile ni le impun și în prezent - mască, spălat pe mâini, distanțare fizică, fără consemnări la domiciliu și stoparea întregii activități productive și de servicii, ne-am fi aflat într-o situație cu mult mai bună. Ne grăbim să-i condamnăm pe tineri, să le reprimăm dorința de a recupera timpul pierdut, dar nu trebuie să fii specialist pentru a vedea în toată această efuziune și o revanșă în

fața unei realități și a unor măsuri care n-au reușit să-i convingă. Deopotrivă, autoritățile și presa, televiziunile mai ales, au surprins lumea cu acele știri contradictorii din care nimeni nu mai înțelegea nimic. Consecințele unei asemenea stări de lucruri sunt greu de estimat. Sunt căderi drastice de ale căror dimensiuni nici nu ne dăm seama.

Zilele trecute, am văzut un interviu cu rectorul Universității Babeș-Bolyai din Cluj, un om serios, care ne vorbea despre talent și competențe, despre performanțele instituției pe care o conduce, neocolind subiectul atât de delicat al acestor metode care vrea să se impună în învățământ, studiul on-line, artificial, nefăcând altceva decât să rupă legătura firească între tineri, comunicarea dintre aceștia și mentorii lor, să-i rezume la o pregătire pentru viață stângace. Unde veți fi doi adunați în numele meu, acolo voi fi și eu în mijlocul vostru, ne cheamă Măntuitorul. Profesorul Daniel David are și un cuvânt de reproș pentru presă, care merge cu lucruri serioase spre zona de spectacol, de distracție, făcând ca unii dintre atașajii vorbelor goale să fie validați de opinia publică. Ce te faci însă, domnule profesor, cu acei reprezentanți ai mediului academic prea îndrăgostiți de micul ecran, manifestând o slăbiciune greu de înțeles pentru subiecte precum cele legate de Vulpița sau Tzancă Uraganul? Cât de speriat poți să fii tu, moderator de televiziune, să aduci în aceeași emisiune nu mai puțin de trei avocați? Să anunți carantinarea marilor orașe în câteva ore în România când era vorba de unul singur (Făget - Timiș), mizând pe faptul că asemenea scenarii rudimentare vor trece neobservate de cei care te privesc? Lipsa de talent poate genera urmări dintre cele mai nedorite. Cât privește unele exprimări de genul „bă, și-n Italia” (Mircea Badea) sau „cu curaj” (Miron Mitrea), le las pe mâna lui Andrei Păunescu.

Ceea ce văd astăzi pe la televiziuni mă duce cu gândul la copilăria mea. Venea des pe la noi un anume Ion al lui Baicu, dus bine cu pluta, dar pentru care mama, năpădită de atâtea griji, își găsea timp să se ocupe. De fiecare dată îl omenea, așa cum făcea și cu alți nevoiași ai satului. Când veneam de pe la internatele noastre, ne povestea isprăvi cu acest Ion. Ce faci, loane, ai nevoie de ceva? Nu, am venit să-ți spun că am mâncat un peșce mare și acum mă doare burta de nu mai pot. De ce

trebuia să-l mănânci pe tot, loane? Păi, dacă-l lăsam, se strica. Altădată, seara târziu, întorcându-ne de la câmp, l-am întâlnit pe Ion în drum. La un moment dat, drăcușorul de mână pe care-l iubeam atât de mult a dispărut în întuneric, având probabil ceva de cercetat. Tata îi știa năravul, așa că am rămas pe loc. Trezit din ațipit, Ion al lui Baicu ne-a zis că dacă tot e așa de deștept mânăzul ăsta, să mergem să-l așteptăm acasă, la vreo câțiva kilometri depărtare. Anii au trecut, Ion s-a făcut nevăzut, până într-o zi când mama s-a trezit din nou cu el la poartă. Ce faci, loane, pe unde umbli? Fă, zice, am fost în America. Ce să caute, mă, în America un prosticel ca tine?

Într-una din cărțile sale, Svetlana Allilueva, care aflase doar atunci când avea 16 ani, printr-o mătușă revenită dintr-un lagăr, despre sinuciderea mamei, mărturisise: „M-am străduit deci să nu judec, ci numai să arăt cum tatăl meu fusese distrus de forța căreia îi consacrase existența”. După ce se convertise la creștinism, fiica lui Stalin avea să-și amintească: „În timp ce scriam cele 20 de scrisori (e vorba de prima sa carte, „Douăzeci de scrisori către un prieten”) stăruiau în mine cuvintele preotului care mă botezase - «Nu-ți judeca tatăl, s-a urcat prea sus și nimic n-a mai rămas din gloria lui. Acum a fost judecat în altă parte. Dumnezeu egalizează toate și știe să judece. Dar nu dumneata, care ești fata lui, trebuie s-o faci»”. Oricum, pentru Svetlana, Revoluția din 1917 a fost „o greșeală tragică, fatală”.

Monumentala Sfânta Sofia din Istanbul a fost transformată în moschee și nimeni nu a scos o vorbă. Corneliu Vadim Tudor, pe care niciunul dintre detractorii lui - și n-au fost puțini - nu-l poate scoate din memoria acestor vremuri, a propus în Parlamentul European ca această minunăție a lumii să devină un simbol al ecumenismului. Astăzi, cei care-și petrec timpul pe la Bruxelles n-au găsit de cuviință să ia atitudine. Nici ei, nici autoritățile, nici diplomații noștri bine așezați în confortul lor. Kemal Atatürk, creatorul Turciei moderne, se răsucesc în mormânt. Asistăm pasivi la rețezarea brutală a rădăcinilor creștine ale Europei. Iar o televiziune de pe la noi era mai mult decât mândră când putea să anunțe amenzi mari pentru enoriașii care n-au respectat regulile pandemiei la o sfântă sărbătoare religioasă...

SUNTEM PESTE TOT ACASĂ

Românii din Țara Soarelui Răsare (I)

• **Cristiana Crăciun**

E vară, e anotimpul vacanțelor și, dacă am fi trăit într-un timp ideal, într-o societate ideală, în care limitările materiale să nu ne oblige pe cei mai mulți să ne declarăm ultra fericiți de sejururile la trei-patru stele declarate pe hârtie, care, în fapt, nu depășesc două stele jumătate, petrecute în Bulgaria sau Grecia, mai rar în Italia sau Spania, dar și acolo tot mai pe „ieftior”, am fi călătorit! Poate am fi uitat că nu ne dă mâna să ne cheltuim agoniseala de peste an în câteva zile din care oricum nu înțelegem mare lucru, pentru că facem și vizita la obiectivele turistice și muzee pe repede înainte, în bulelele obositoare ca alții, printre flașurile aparatelor de fotografiat ale japonezilor... Japonezi am zis?!? Da, am fi putut călători, dacă vremurile și stările ne-ar fi dat voie, la capătul lumii, în Țara Soarelui Răsare, Japonia - Cipanhue... O lume în care visăm să găsim flori de cireș înmiresmate, sushi, luptători de sumo și samurai feroși, gheșe a căror vârstă o știe doar Dumnezeu, trecând ca niște umbre grațioase, înveșmântate în kimonouri de o delicatete unică, lecții de ikebana, bonsaiuri, origami... și, încă multe alte lucruri exotice, despre care abia dacă am auzit... Dar ce ați zice dacă, undeva în Tokio pe o stradă dintr-un cartier mare ați vedea un restaurant cochet cu o firmă care licăre „La Mihai”... Sau dacă ați călători în Nagoya și, la fel, v-ar îmbia un miros cunoscut și o firmă numită „Sarmale”?!? V-ați gândi, în chip logic, că pe acolo sunt și români!

Și nu ați greși deloc. **Românii au ajuns să trăiască și în Japonia.** Nu sunt mulți, dacă ne gândim că numărul celor care trăiesc aici permanent, însumat cu acela al studenților și doctoranzilor români care învață în Regatul Liniștii și al celor care lucrează aici pe perioade determinate de timp nu depășește cinci mii! Și, să nu ne imaginăm că alcătuiesc grupuri compacte; nici măcar studenții, care sunt aparent la aceeași universitate, dar studiind discipline diferite, pot fi despărțiți de kilometri, în același oraș zbuciumat; nici măcar IT-iștii, numeroși, inginerii și cercetătorii, dar care lucrează la firme diferite aglomerate în zonele de business, nici măcar dansatoarele din cluburile înșirate ca măgelele pe ață! Uf, să lămurim odată pentru totdeauna și această problemă a dansatoarelor, generată de un neică nimeni, un impostor care nici măcar nu trăiește acolo și al cărui nume nu mă obosesc să îl citez, că nu vreau să-l fac celebru, care s-a erijat în „reprezentantul” românilor din Japonia (românitatea de aici e neînchegată ca și comunitate!!!), permițându-și un comentariu lasciv despre aceste reprezentante ale proverbialei frumuseți a femeilor de pe la noi!

A venit momentul așadar să vă spunem că, dacă veți merge în Japonia, așa cum au făcut-o mulți români, unii ajungând să lucreze și să trăiască acolo ani buni sau chiar pe viață!, trebuie să vă ștergeți din minte o multitudine de prejudecăți neaoșe sau europene, pentru că nu vor face decât să vă încurce în înțelegerea societății japoneze aparent moderne, dar în fapt arhetipale, încremenită sub multe aspecte în realitățile veacurilor demult apuse. Spre exemplu, ceea ce la noi e considerat conținut pornografic și capătă culoar de difuzare la ore târzii, acolo e considerat un subiect banal, care poate rula liniștit pe ecrane sau poate fi tipărit în reviste fără să oblige editorul să le ascundă în pungă sau plicuri opace. Nu fac mare caz nici din corpul uman, nici din nevoile lui! La fel și profesia de dansatoare, la noi considerată undeva la marginea fină dintre industria divertismentului și cea a sexului, acolo e foarte respectabilă, doamnele care o practică în

cabarete și cluburi nu au niciun fel de alte „obligatii anexe” față de clienți; dansează și, după caz, fac și karaoke - un mod de destindere extrem de iubit în Japonia, ca și în întreaga Asie; niciodată nu sunt privite altfel decât ca persoane extrem de amabile, care se ocupă de relaxarea și starea de bine a clienților, nu își permite nimeni un comentariu nelalocul lui - și, dacă o fac cumva, trebuie să vă gândiți automat că e... de-al nostru sau din partea acesta de lume! Sunt persoane care pleacă să lucreze cu contact și se întorc după perioada stipulată în acestea, altele care se îndrăgostesc de felul de viață de acolo și ajung să rămână în Japonia, să întemeieze familii mixte și să încerce să facă altfel cunoscut numele de România la capătul estic al lumii. Pentru că în acest moment, numele țării noastre nu e știut doar pentru „Nadia!, Ceosesco, Dracula, Brancuzii!” - cel din urmă numai în mediile elitelor intelectuale, care au auzit de Brâncuși în calitatea sa de maestru al lui Isamu Noguchi -, ci și pentru alte câteva pricini deloc onorante: asasinarea tinerei profesoare japoneze îndată după sosirea pe Aeroportul Otopeni, uciderea unui japonez de către un câine maidanez în preajma Guvernului României, asasinarea unei tinere în Japonia de către un tânăr român și... scuzați exprimarea deloc academică, „lăsarea mască” sau „cu ochii în soare” a Premierului Japoniei, venit în vizită la București, de către omologul său Tudose, supărat precum... dar să nu maculăm acest spațiu dedicat exclusiv românității de pretutindeni și să ne abținem de la comentarii politice față de o situație cu care cred că nu s-a confruntat vreodată o oficialitate, de când e Japonia pe lume! Măcar și pentru asta merităm să fim ținuți minte, nu?

Să cunoaștem câteva persoane care chiar știu ce este traiul în Japonia... O cheamă **Julya** - Luliana și atât; nu ar dori să i se facă public numele. Nu pentru că s-ar rușina pentru ceva, ci pentru că are o familie cu concepții... să le zicem învechite. Cu câțiva ani în urmă a absolvit liceul de coregrafie din Cluj și în țară, la un teatru de operă și balet nu avea șanse de angajare, fără să cedeze avansurilor vreunui dintre domnii care recrutează dansatoare pentru „ansamblu corp balet”; la fel și în cluburi, doar că aici domnii erau pești în toată legea. Așa că o prietenă Cristina, i-a spus că ar putea să plece împreună în Japonia, că știe o firmă care recrutează dansatoare și că oferta nu vine „cu obligații la pachet!”... „Am fost în Japonia cu un contract de muncă pe 6 luni, pe salariul minim, e drept, din care o parte revenea celui care ne-a asigurat contractul. Am dansat... făceam show

cu diferite dansuri moderne; nu ne dezbrăcam, aveam costumații elegante, japonezii erau foarte încântați. Făceam și karaoke! M-am distrat, m-am plimbat, am cunoscut puțin din cultura lor care este foarte impresionantă... Este mult de povestit. E o altă lume, la care eu nu m-am adaptat prea bine, recunosc, poate pentru că eram prea tânără”, spune cu nostalgie în voce Julya. „Japonezii privesc totul cu un firesc, cu o simplitate măreață: la ei o locuință normală e o minusculă cămăruță, greu de imaginat, cam cât ar fi aici o garsonieră din blocurile de confort trei!; conceptul de vilă sau casă mare, apartament spațios aproape că nu există - acum s-au mai construit pentru expați câte ceva, dar în comparație cu locuințele de la noi sunt tot foarte mici! În toate se declară fericiți cu foarte puțin pentru că de mici sunt învățați să nu pună preț pe lucrurile materiale, să fie modeste, să se legitimeze cu ce sunt, nu cu ce au! Poartă haine simple și se mulțumesc cu hrană puțină și în general modestă - dacă la noi pui pe masă cam cât servesc ei la o cină, te iau de sărac! Dar ceea ce trebuie să vă spun că mi-a mers la suflet e că acolo nimeni nu judecă pe nimeni, câtă vreme se poartă după rigorile bunului simț, arată respect față de ceilalți și de lume. Asta îmi lipsește mie din Japonia! La terminarea contractului fiecărei fete se dădea o petrecere care se numea „Sayonara”; am primit foarte multe cadouri de la oamenii pe care nici măcar nu îi cunoșteam. Erau clienți ai clubului! Uneori regret că nu am fost mai deschisă și că nu mi-am prelungit contractul, pentru că se putea. Acum fac pe profesoara de dans din Cluj, într-o școală privată, cu puști răzgâiați. Așa că doresc o nouă plecare în Japonia...”

Între impresiile românilor care au cunoscut din interior viața din Japonia se cuvine să le aflăm și pe acelea ale unei tinere vloggerițe de succes, care acum călătorește prin lume și culege experiențe... Asta am înțeles eu că face **Florentina Penescu**, deținătoarea unei poziții de frunte într-un ONG de „life coaching”, adică de „antrenament pentru viață! Absolventă a liceului de limba japoneză din București a plecat ca studentă la Universitatea din Tokio. Se poate spune că Japonia a fost cel dintâi pas în călătoria către sine pe care acum o împlinesc. „Primul contact cu Japonia poate părea o contact cu o civilizație extraterestră! Japonezii sunt oameni ireal de politicoși. Nu cred că am văzut vreunul supărat, care să se uite urât la mine sau care să îmi vorbească cu dispreț. M-au făcut să mă simt bine și în siguranță. Modul lor de gândire mă uimește. Totul pleacă de la educație, pe care se pune un accent urias. Educație în sensul larg, nu studiu, deși se face și multă carte!!!. De mici, sunt învățați să se descurce singuri și ce înseamnă respectul, se predau bunele maniere. Acolo micuții merg singuri cu mijloacele de transport, cu metroul care îi duc la mare depărtare de casă, dar nimeni nu se isterizează, nu există părinți sau bunici care să îi culeagă cu limuzinele la sfârșitul orelor de clasă. Încă din școala generală, elevii sunt învățați să-și facă curat în clasă. Ei nu au femei de serviciu. Au ateliere unde învață lucruri practice, precum gătitul sau cântatul la un instrument, au ore de supraviețuire! Măcar o dată pe lună, de la cei mai mici la cei mari, învață despre cutremure... Noi leșinăm numai când vorbim despre subiect, ei o fac cu firescul cu care ar vorbi despre o budincă de orez. Mentalitatea japoneză, pentru un european și pentru un român e cumva șocantă, nu seamănă cu nimic din ce știm... Îmi amintesc că în primele mele zile la Tokio, fiind pe stradă cu singurul român pe care îl știam acolo, am văzut o fetiță care s-a împiedicat și a căzut. Mă grăbeam să o ajut, când amicul meu, de ceva vreme „japonez”, m-a liniștit cu un gest al mâinii: acolo gestul meu putea fi un atentat la onoarea copilului, înseamnă să nu îi permit să își dezvolte încrederea în sine; «nu te bagi decât dacă e o situație cu adevărat gravă!», mi-a explicat el! La noi asta ar fi fost catalogată drept lipsă de empatie. Acolo empatia se arată din privire, surâzându-i celui care învață să se ridice singur. Japonezii respectă regulile, fie că e vorba de a traversa pe culoarea verde sau de a sta pe partea stângă pe banda rulantă; nu claxonează și nu devin irascibili dacă trebuie să stea la coadă mai mult timp, nu țipă, astfel că, multe dintre marile furnicare de oameni sunt totuși tăcute”... Și, cu toate acestea Florentina a ales lumea largă. Spre deosebire de **Mihaela Uratani**... E în Japonia de zece ani, e căsătorită, are doi copii și lucrează într-o fabrică Toyota; vine doar în vizită „acasă”. Și ei și soțului ei, Akio - jumătate brazilian, jumătate japonez, dar foarte român!, care adoră tradițiile noastre și crede că asta e capitolul la care stăm cel mai bine -, România nu li se pare schimbată în bine. **Bianca Miyamoto** e în Japonia de doisprezece ani; locuiește în orașul Hamamatsu și spune că în România „ceea ce ar trebui să se schimbe este mentalitatea oamenilor. Suntem mult prea superficiali și jinduim la ce au alții, ne conducem după ce zic ceilalți, iar asta nu ne lasă să ne împlinim cu adevărat. Și cinstea e un capitol la care mai avem de lucrat, învățând să fim mai întâi onești cu noi înșine”. Este căsătorită, are doi băieți frumoși... și, în afară de jobul full-time de mamă, face „muncă de birou” la firma soțului, în domeniul construcțiilor. Bianca e o gospodină desăvârșită și în zilele de sărbătoare mesele ei sunt întotdeauna pline de bucate tradiționale și sunt stropite mereu cu vin bun, românesc! Dar, despre alte experiențe insolite și despre alți români vom afla la întâlnirea de peste două săptămâni cu românii din lume. Că și în privința asta Japonia e un paradox: trăiesc acolo puțini români, dar toți sunt interesanți!

